

REPUBLIKA

ROK XVI

ŁÓDŹ, CZWARTEK, 22 WRZEŚNIA 1938 R.

CENA NUMERU 15 GROSZY

№ 260

Czechy oddają Niemcom Sudety

Rząd praski przyjął plan anglo-francuski Rewizja granic Czechosłowacji nieodpartą koniecznością

PRAGA, 21 września.

(P.A.T.). Czeskie biuro prasowe ogłosiło o godzinie 20 m. 15 komunikat następującej treści:

Minister spraw zagranicznych Krofta przyjął po poł. postów francuskiego i angielskiego, którym wręczył w imieniu rządu czechosłowackiego odpowiedź na ich wspólne demarche, uczynione jak wiadomo dziś o godz. 2 rano wobec prezydenta republiki.

Wspomniana odpowiedź oznacza zapoczątkowanie rokowań w sprawie procedury formalnej w celu konkretnego załatwienia projektów, jakie rząd francuski i brytyjski uważały za konieczne przedstawić rządowi czechosłowackiemu dn. 19 września.

PRAGA, 21 września.

(P.A.T.). Sytuacja polityczna wyjaśniła się w godzinach popołudniowych. Komitet przywódców stronnictw koalicyjnych jeszcze o godz. 12.30 zaaprobował propozycję francusko-angielską z pewnymi zastrzeżeniami.

Premier Hodža zwołał następnie przerwane w tym czasie posiedzenie komitetu politycznego ministrów, który o godzinie 15.30 powziął decyzję przyjęcia projektów londyńskich, uzależniając ją od spełnienia pewnych warunków.

W międzyczasie miała miejsce demarche posłów Francji i Wielkiej Brytanii u prezydenta republiki, celem wywarcia ostatecznego nacisku.

O godz. 17-ej drogą noty dyplomatycznej doręczono posłowi angielskiemu i francuskiemu odpowiedź rządu praskiego.

Speaker radiostacji praskiej o godz. 17.30 wygłosił krótkie oświadczenie w imieniu rządu, w którym stwierdził, że decyzja, powzięta przez gabinet, była jedynym wyjściem z obecnej sytuacji, kiedy zmiany granic stały się nieodpartą koniecznością. Rząd wzywa ludność do zachowania spokoju i zimnej krwi. Dzisiejsze decyzje są jedynie podstawą do dalszych rokowań dyplomatycznych.

Hitler odrzuci propozycje Chamberlaina, jeżeli żądania Polski i Węgier nie będą również uwzględnione Polska wypowiedziała umowę z Czechami

BERLIN, 21 września.

(PAT) RADIO NIEMIECKIE OGŁOSIŁO KOMUNIKAT, IŻ RZĄD RZESZY ZGODZI SIĘ NA PRZYJĘCIE ANGIELSKO-FRANCUSKIEGO PLANU TYLKO WÓWCZAS, JEŻELI ZAGWARANTOWANE ZOSTANIE POMYSŁNE ZAŁATWIENIE ŻAŻAŃ POLSKICH I WĘGERSKICH.

WARSZAWA, 21 września.

(PAT) Dziś wieczór poseł R. P. w Pradze p. Papee złożył czeskiemu ministrowi spraw zagranicznych notę, w której, powołując się na oświadczenie rządu czeskiego, iż polska ludność Czechosłowacji nie będzie dyskryminowana w stosunku do jakiegokolwiek innej grupy narodowościowej, oświadcza, że rząd polski oczekuje, iż rząd czeski sprawę terytoriów, zamieszkałych przez ludność polską załatwi w sposób analogiczny jak problem terytoriów o ludności niemieckiej.

Równocześnie nota stwierdza, iż wobec tego

STYPULACJE UMOWY POLSKO-CZECHSKIEJ Z R. 1925, DOTYCZĄCE SYTUACJI LUDNOŚCI POLSKIEJ, STAŁY SIĘ BEZPRZEDMIOTOWE I POSTANOWIENIA TE WYPOWIADA.

LONDYN, 21 września.

(PAT) Dnia 21 września w godzinach wieczornych ambasador R. P. w Londynie p. Raczyński złożył lordowi Halifaxowi notę, w której PODTRZYMUJE CAŁKOWICIE DOTYCHCZASOWE STANOWISKO RZĄDU POLSKIEGO W SPRAWIE LUDNOŚCI POLSKIEJ W CZECHOSŁOWACJI.

PARYŻ, 21 września.

(PAT) Ambasador R. P. w Paryżu

p. Łukasiewicz złożył we francuskim ministerstwie spr. zagr. notę, w której podtrzymuje dotychczasowe stanowisko rządu polskiego w sprawie ludności polskiej w Czechosłowacji i poddaje ocenie londyński projekt załatwienia problemu czechosłowackiego.

BIAŁOGRÓD, 21 września.

(PAT) Poseł R. P. w Białogrodzie Roman Dębicki, został dziś w południe przyjęty przez premiera i ministra spraw zagranicznych Stojadinowicza.

LONDYN, 21 września.

(PAT) Ambasador włoski hr. Grandi odwiedził dziś ministra spraw zagranicznych lorda Halifaxa. Ambasador włoski

w rozmowie z lordem Halifaxem z naciskiem podkreślił konieczność całkowitego rozwiązania zagadnienia czechosłowackiego, a ze szczególnym naciskiem

POPARŁ ŻAŻANIA WYSUNIĘTE PRZEZ POLSKĘ I WĘGRY.

LONDYN, 21 września.

(PAT) Dzienniki londyńskie przywiązują wielką wagę do wczorajszych narad kanclerza Hitlera z ambasadorem Lipskim oraz z ministrami węgierskimi. W rozmowach tych, jak przypuszczają dzienniki, ustalona została wspólna taktyka w sprawie Czechosłowacji.

Hitler, zdaniem prasy angielskiej, w rozmowie z Chamberlainem w Godesbergu wystąpi nie tylko z żaŻaniami w sprawie Niemców sudeckich, lecz również nalegać będzie na załatwienie rewindykacji polskich i węgierskich.

„Daily Express” twierdzi, że HITLER NIE UDZIELI NOWEJ GRANICY CZESKIEJ GWARANCJI, DOPÓKI NIE NASTĄPI ZWROT ŻAŻANYCH PRZEZ POLSKĘ I WĘGRY TERYTORIÓW.

Zarządzenia wojskowe w Polsce

Zatrzymano w niektórych jednostkach wojskowych starszy rocznik oraz rezerwistów

WARSZAWA, 21 września.

Agencja „Iskra” ogłosiła dzisiaj popołudniu następujący komunikat:

Na podstawie Zarządzenia władz wojskowych zatrzymano w niektórych jednostkach wojska starszy rocznik oraz powołanych na manewry rezerwistów.

Koncentracja wojsk niemieckich na granicy Czech

Znajdują się tam już 24 dywizje „Reichswehry” — Hitler nie chce prowadzić rokowań z obecnym rządem czeskim

PRAGA, 21 września.

(PAT) Według wiadomości z kół po informowanych, rząd Rzeszy oświadczył charge d'affaires Czechosłowacji w Berlinie, że nie zamierza prowadzić żadnych rokowań z obecnym rządem czeskim.

PRAGA, 21 września.

Nastroje w Pradze zmieniają się z godziny na godzinę.

W ostatniej chwili rozeszły się pogłoski o możliwości podania się do dymisji rządu czeskiego. W takim wypadku liczą się powstaniem rządu pod kierownictwem gen. Syrovego. Byłby to rząd „obrony za wszelką cenę granic Czechosłowacji”.

Wieloletni polityk sojuszu i kolektywne, gwarantujący bezpieczeństwo.

PRAGA, 21 września.

Według otrzymanych tutaj wiadomości, RZESZA NIEMIECKA SKONCENTROWAŁA NA GRANICY CZECHOSŁOWACKIEJ PEŁNE 24 DYWIZJE WOJSKA.

OLBRZYMIE DEMONSTRACJE W PRADZE

przeciwko Beneszowi i rządowi. — Tłum usiłował wtargnąć na zamek prezydenta

Wycofywanie wkładów z banków czeskich — Giełda zamknięta

Praga, 21 września.

(PAT) Napięcie sytuacji wewnętrznej w dalszym ciągu wzrasta.

MANIFESTACJE NA ULICACH PRAGI, pomimo późnej pory, przybierają na sile. Na placu św. Wacława zebrał się około stu tysięcy tłum, ze wszystkich stron miasta napływają zwarte grupy manifestantów. Na postumencie pomnika św. Wacława, symbolizującego, jak wiadomo, dzieje historyczne narodu czeskiego, złożono wieńce. Tłum śpiewa hymn narodowy i wznosi okrzyki w rodzaju „hańba rządowi”, „precz z Beneszem”, „niech żyje armia”, „dajcie nam broń”, „na front”.

Również wielki tłum zebrał się przed Hradczynem.

USILUJĄC PRZEDOSTAĆ SIĘ NA PODWÓRZE ZAMKOWE, CELEM DEMONSTROWANIA PRZECIWKO PREZYDENTOWI BENESZOWI.

Zamek otoczyły gęste kordony policji, powstrzymując manifestantów.

Tłum usiłował przedostać się do hotelu „Elcron”, który jak wiadomo, był siedzibą lorda Runcimana. Gęsty szpalet policji nie dopuścił manifestantów.

Praga, 21 września.

(PAT) Ostatnie wypadki polityczne spowodowały częściowe

WYCOFANIE WKŁADÓW Z BANKÓW CZECHOSŁOWACKICH

oraz zaopatrywanie się ludności w artykuły spożywcze. Wycofywanie wkładów poza okolice Sudetów nie miało jednak charakteru paniki. Giełda praska zajmowała w ostatnich dniach stanowisko niezdecydowane przy bardzo małych obrotach.

W największym stopniu niepokój odbił się na kurasach papierów ciężkiego przemysłu, oraz w zaopatrywaniu się na zapas w artykuły żywnościowe przez ludność.

KONSERWY MIĘSNE ZNIKŁY ZE SKŁADÓW W CIĄGU PARU GODZIN. CENY TŁUSZCZY I MIĘSA WZROSŁY OKOŁO 50 PROC. ZA MASŁO I NIEKTÓRE JARZYNY PŁACI SIĘ CENY PODWÓJNE.

W związku z powyższą sytuacją zarząd miasta Pragi wydał zarządzenie o zwalczaniu spekulacji oraz wystąpił do władz o ułatwienie dostaw z zagranicy.

Praga, 21 września.

Rada giełdowa postanowiła zawiesić na czas nieograniczony notowania papierów wartościowych na tutejszej giełdzie. Dewizy notuje się normalnie.

KAHAN

PIOTRKOWSKA 80

SUKNA I KORTY

Praga, 21 września.

(PAT) W dniu dzisiejszym przystąpiono do malowania wielkich krzyżów czerwonych na dachach tutejszych szpitali.

Monaschium, 21 września.

W ciągu ostatnich dwóch dni zauważono na lotnisku Oberwiesefeld pod

Monachium ożywiony ruch pasażerski na linii Praga — Zurych. Opuszczają Czechy, udając się do Szwajcarii liczni przemysłowcy i finansjści z rodzinami, przy czym wywożą znaczne sumy pieniężne.

Budapeszt, 21 września.

Ruch kolejowy Czechosłowacji z

Węgrami został niemal zupełnie wstrzymany.

W nielicznych pociągach, które dziś przeszły przez punkty graniczne nie widać zupełnie mężczyzn, jedynie kobiety i dzieci.

Opowiadają one o transportach wojska dążących do granicy.

Chamberlain dziś spotka się z Hitlerem

Odlatuje on o godzinie 10-aj rano z Londynu do Godesberg

LONDYN, 21 września.

(PAT) Premier Chamberlain odlatuje w czwartek o godz. 10 rano do Godesberg. Oprócz sir Horace Wilsona i dyrektora Stranga, którzy byli obecni w Berchtesgaden, premierowi towarzyszyć będą również szef wydziału prawnego Foreign Office sir William Malkin oraz sekretarz osobisty premiera Humphrey Davies.

Godesberg, 21 września.

(PAT) W małym miasteczku nadrenskim Godesberg przygotowano już wszystko na przybycie Chamberlaina. Dworzec przybrano chorągiewami i girlandami kwiecistymi. Z wysokich masztów powiewają chorągwie o barwach Rzeszy i brytyjskich.

Goście brytyjscy — premier Chamberlain ze żoną i ambasador Henderson

zamieszkała w hotelu „na Petersberg, skąd rozciąga się widok na dolinę Renu aż po katedrę kolońską. Kanclerz Hitler przybędzie do Godesberg w czwartek przed południem w towarzystwie min. Ribbentropa i gen. Keitla i zamieszka w hotelu Reńskim, gdzie odbędzie się również spotkanie z premierem brytyjskim.

BERLIN, 21 września.

(PAT) Premier brytyjski Neville Chamberlain wylądować ma w czwartek o godz. 12.30 na lotnisku w Kolonii. Dalszą drogę do hotelu Petershoff, położonego na przeciwległym brzegu Renu, najprościej Godesberg, premier Chamberlain odbędzie samochodem. W Petershoff premier spożyje obiad, po czym uda się do Godesberg i o godz. 15.45 spotka się z kanclerzem Hitlerem w Rheinhofel Dreessen w Godesberg.

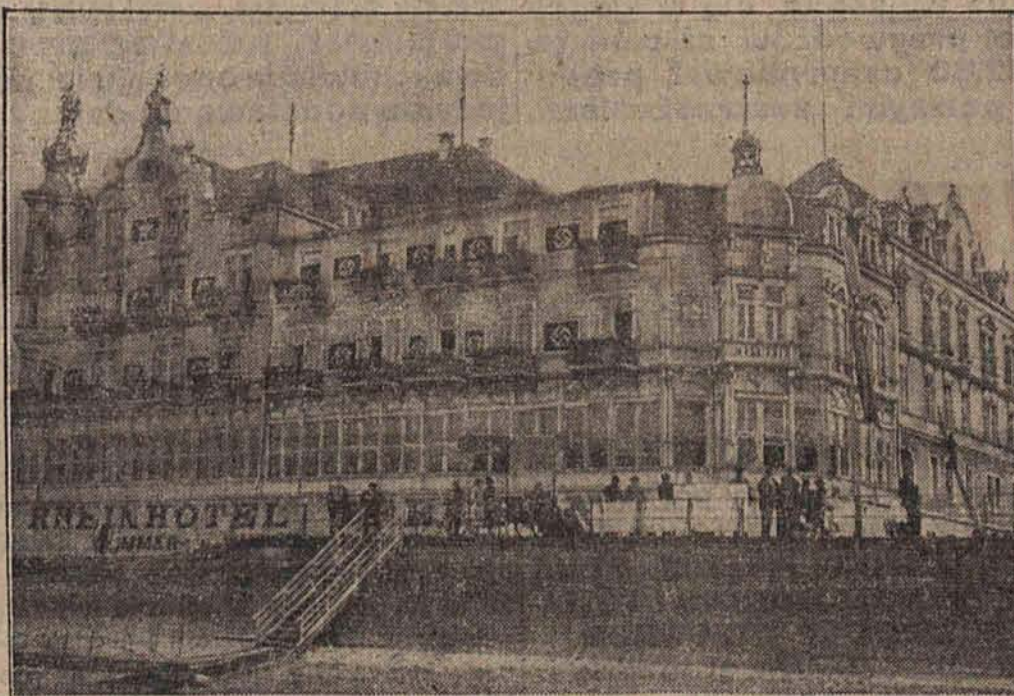
Kanclerz Hitler przybędzie do Godesberg z Monachium specjalnym pociągiem kanclerskim.

Jak słychać, ze strony niemieckiej towarzyszyć będą w Godesberg kanclerzowi Hitlerowi minister spraw zagranicznych von Ribbentrop, minister Goebbels oraz szef prasowy Rzeszy dr. Dietrich. Szef protokołu dyplomatycznego von Doernberg zatrzyma się w hotelu, w którym zamieszka premier brytyjski.

LONDYN, 21 września.

Mimo, że dotychczas nie ukazał się ani jeden komunikat urzędowy, który precyzowałby jak w szczegółach przedstawia się plan angielsko-francuski dotyczący Czechosłowacji, wieczorowe dzienniki angielskie ujawniły znów pewne interesujące szczegóły.

Mianowicie, w czasie swej powtórnej wizyty u Hitlera, Chamberlain zaproponuje, by część Sudetów, zamieszkała w 1/2 większości przez Niemców, przyłączona została do Rzeszy bez plebiscytu. Ustaleniem nowych granic czesko-niemieckich zajęłaby się specjalna komisja, składająca się z przedstawicielami Anglii, Francji, Niemiec i Czechosłowacji.

Hotel Dreesen w miejscowości Bad Godesberg, w którym nastąpi powtórne spotkanie Chamberlaina z Hitlerem.

Prowokacyjne przemówienie b. min. Frossarda

Atakuje on w niesłychany sposób Polskę

Paryż, 21 września.

(PAT) B. minister a obecnie deputowany Frossard wygłosił dziś wieczorem przez radiostację paryską odczyt, pełen niesłychanych inwektyw pod adresem Polski, występując przeciwko rewindykacjom polskim wobec Czechosłowacji.

P. Frossard użył m. in. następujących zwrotów: „Nie będziemy się rozwodzić, ile nas sojusz z Polską kosztował. Należy napiętnować stanowisko Polski, która nie tak dawno jeszcze sa-

ma uciekała przed kozakami, tak, że dla jej uratowania musieliśmy wysłać francuskich generałów”.

P. Frossard zakończył pełnym goryczy stwierdzeniem, że nie należy się ludzi co do stanowiska, jakie zajmie Francja wobec żądań polskich i węgierskich. Tak jak Francja nie chciała się bić o trzy i pół miliona Niemców sudeckich, tak też nie będzie się chciała bić o milion Węgrów i dwadzieścia tysięcy Polaków.

**Nieście pomoc
najbiedniejszym**

KAPITULACJA

Sprawa Czechosłowacji jest już przegrana niezależnie od tego, jaki obrót przyjmą wypadki. Czechosłowacja nie zdoła się utrzymać, jako państwo narodowośćowe nawet w tym najlepszym dla niej wypadku, gdyby udało się zażegnać obecny konflikt zbrojny i gdyby Hitler zrezygnował z całkowitej aneksji Sudetów. Siły odśrodkowe — siły potężne — nurtujące w Czechosłowacji od chwili jej utworzenia, zostały wprowadzone w ruch i nie na świecie nie zdoła zatrzymać ich w pędzie.

Przez 20 lat sternicy polityki czeskiej, których chwalono sobie powszechnie jako rozsądnych i przewidujących, kierowali sprawami Czechosłowacji.

I wykirowali ją tak, jak właśnie widzimy! Największy ucisk narodowy, wszystkie szykany (upozorowane rzekomo dbałością o mniejszości narodowe) nie zdołały zmienić wrogów w przyjaciół. Rządząca warstwa czeskiej biurokracji fabrykowała sobie w ciągu lat wrogów wewnętrznych. Rezultatem tego mógł być tylko definitywny rozkład Czechosłowacji. Gdyby nawet jakimś cudem udało się p. Benesowi ocalić chwilowo nienaruszalność granic, to mogłoby to być tylko odwleczeniem i przedłużeniem procesu rozkładowego. Albowiem to co jest wbrew zdrowemu sensowi, nie zdoła się utrzymać na świecie. Twory sztuczne mogą przez pewien czas pływać po powierzchni życia, ale nie mogą zaznawać bytu dziejowego.

Czechosłowacja przyska w naszych czasach, rozlatuje się, jak druto wany garnek. Ponieważ w grę wchodzi

Niemcy hitlerowskie i przemoc, która jest groźna dla całego świata, może nam w tej chwili i żal Czechosłowacji. Ale historia jest bezlitosna i nie zna żalu. Rządzi nią logika polityczna, a nie dobre serce i dobre chęci.

Finis Czechosłowacji dostrzegalny jest równie dobrze na pograniczach tego państwa, jak i w Londynie i Paryżu. Anglia i Francja godzą się na rozpad dominium p. Benesa dlatego, iż widzą, że i tak nie można tego utrzymać w całości, że pozycja ta jest stracona.

Mocarstwa zachodnie uważały Czechosłowację za bastion swoich interesów w tej części Europy, za tamę postawioną potędze niemieckiej. Tymczasem okazało się, że tama psuje się od środka. Wystarczyło pierwszego wstrząsu, aby zaczęła się rozlatywać. Owszem, Czechosłowacja ma doskonale wyposażoną technicznie armię, wysoko postawiony przemysł wojenny, ale ludzie — ludzie zawiedli. 7.000.000 Czechów — to jest zbyt mało. Czechosłowacja nie może liczyć na 8.000.000 mniejszości narodowych. A gdyby do tych mniejszości nie zaliczać nawet Słowaków, to jednak pod względem przywiązania do wspólnego państwa Słowacy napewno ustępują Czechom: zbyt wiele doznali krzywd, zbyt długo karmiono ich gorczyzłą. Słowacy nie mają tylko dokąd pójść, jak Polacy, Węgrzy i Niemcy, ale ich zapal do wspólnoty z Czechami jest bardzo nikły.

Skoro więc okazało się, że Czechosłowacja nie jest tym co prezentował Masaryk i Benes, dyplomacja zachodnio-europejska położyła na niej krzy-

żyk. To jest może nie gentlemanie, machiawelistyczne, może nawet zdra-dzieckie, gdyby ktoś chciał używać mocno brzmiących słów, ale to jest bardzo politycznie. W polityce tak jest: tak długo cię szanują, jak długo jesteś silny. Skoro się rozszepesz, jak Czechosłowacja, nie pomogą żadne sojusze, podpisy i przysięgi...

Zdawało się, że nie ma nic świętszego w Europie niż sojusz czesko-francuski. Czesi budowali na nim jak na granitowej opoce. Gdyby konflikt wybuchł na granicy francuskiej, Czesi, uzbrojeni po zęby, zaczęliby Niemców. A dzisiaj Francja dosłownie „puściła kantem” Czechosłowację. Rzecz jasna, że to postępowanie nie może minąć bez echa w całej Europie. Prestiż Francji i zaufanie do niej jest pogrzebane...

A Rosja sowiecka?

Jeszcze przed dwoma tygodniami Litwinów groziło, że w razie zaczepienia Czechosłowacji ruszą posiłki sowieckie. A teraz w Moskwie nabrano wody w usta i ani mru-mru. Sprawa jest załatwiona.

Gdyby jednak Czesi byli nie ustąpili — co byłoby wtedy?

Powtarzamy na tych łamach po raz który z rzędu, że w obecnej chwili nie wierzymy w wojnę europejską o całość Czechosłowacji. Nie jest jednak wykluczone, że na terytoriach, rządzonych do tychczas przez Pragę, może jeszcze wybuchnąć coś w rodzaju awantury hiszpańskiej. Konflikt może być zlokalizowany, to znaczy, że będzie bić się w Czechosłowacji nie Trzecia Rzesza, ale

Niemcy sudeccy. To jednak tylko pseudonim. Natomiast trudno jest sobie wyobrazić pomoc dla Czechosłowacji. Nie ma do niej dostępu dookoła...

Czesi nie wytrzymaliby długo naporu niemieckiego. Jednak nie trzeba sobie lekceważyć ich rozpaczliwej za-ciętości. Można nawet mieć szacunek dla ich gorącego patriotyzmu.

Jednego im tylko nie można przyznać: dobrej orientacji politycznej.

Zapomnieli, że w organizacji każdego państwa znajdują się załączki przyszłych tragedii i nieszczęść w postaci własnych grzechów, win i fałszywych koncepcji.

Wczoraj gabinet czeskosłowacki przyjął propozycję mocarstw zachodnich. Czesi godzą się na rewizję granic. Jest to najwyższa ofiara, na jaką może zdobyć się państwo, operacja groźna, na którą można zgodzić się tylko pod groźbą śmierci... Ale pp. Benes i Hodža zdobyli się na tę ofiarę...

Czy ta ofiara pomoże? Jesteśmy zdania, że nie. Żądania Niemiec, jak mówiliśmy, są o wiele dalej idące, niż ich pretensje terytorialne: Niemcy chcą opanować Czechosłowację (okrojoną) pod względem politycznym, gospodarczym i wojskowym, chcą z niej uczynić swego wasala. Dopóki Czesi nie zgodzą się na całkowite poddanie się Niemcom, nie będą mieli spokoju. A dla mocarstw zachodnich już w tej chwili Czechosłowacja, jako partner w przyszłej rozgrywce z Niemcami nie istnieje: okazało się, że jest wewnętrznie zbyt słaba... O.

STANOWCZY PROTEST POLSKI

przeciwko nieuwzględnieniu sprawy Śląska za Olzą w projekcie anglo-francuskim

Rząd polski uzależnia swe postępowanie od załatwienia wysuniętych postulatów

Warszawa, 21 września.

(PAT) Ministerstwo spraw zagranicznych komunikuje:

„Od czasu, kiedy napaść czechosłowacka na terytorium polskiego Śląska Cieszyńskiego została przez czynników międzynarodowych poparta decyzją konferencji ambasadorów z dnia 28 lipca 1920 r., rząd polski dążył wszystkimi legalnymi środkami do zapewnienia ludności polskiej za Olzą normalnych warunków rozwoju kulturalnego oraz do zapewnienia jej należnych praw obywatelskich.

Sprawa ta była przedmiotem niezliczonej ilości akcji dyplomatycznych i stanowila zawsze główny rozdział naszego stosunku do Czechosłowacji. Żądania z obietnic i żądania z umów na ten temat zawieranych nie była przez rząd czeski dotrzymana.

Mimo tego w dobie dzisiejszego głębokiego kryzysu polityki i organizacji państwa czeskosłowackiego rząd polski z całym spokojem i umiarem bronił jedynie słusznej i podstawowej zasady, że Polak, obywatel nawet innego państwa, nie może być w swych prawach i warunkach egzystencji upośledzony dlatego, że jest Polakiem. Zainteresowanie

rządu i opinii publicznej polskiej losami Polaków zza Olzy było tym żywsze, że odnosiło się do zwartej grupy ludności autochtonicznej, zamieszkującej od wieków te rdzennie polskie ziemie.

W czasie napięć politycznych i wynikających z nich akcji międzynarodowych, rząd polski w każdym etapie rozwoju tego zagadnienia żądał wobec wszystkich państw, bezpośrednio czy pośrednio w akcjach udział biorących, ścisłego przestrzegania zasady równych praw dla naszej grupy narodowościowej w Czechosłowacji.

Niedawno jeszcze rząd czeskosłowacki stwierdził przez oficjalną deklarację

swego posła w Warszawie, że zasada traktowania Polaków i uregulowania ich losów będzie conajmniej dostosowana do praw, jakie otrzymać może jakaśkolwiek inna grupa narodowościowa.

Wobec interwencji państw trzech w sprawie sporu między rządem czeskim, a ludnością niemiecką krajów Sudeckich, rząd polski pozostając w stałym kontakcie ze wszystkimi zainteresowanymi mocarstwami, precyzował stale swe żądania w miarę krystalizowania się metod, któreby miały służyć do załatwienia zarysowującego się kryzysu.

Stwierdzić należy z ubolewaniem, że w projektach, wysuniętych po londyńskich naradach między rzą-

dem francuskim i angielskim w dniu 18 bm., sprawa słusznych postulatów polskich nie znalazła właściwego uwzględnienia. Postąpiono w sposób przypominający niefortunne tradycje dawniejszych interwencji w sprawie polsko - czeskiej.

W dniu dzisiejszym AMBASADOROWIE RZECZYPOSPOLITEJ ZAŁOŻYLI PRZECIW TEMU STANOWCZY PROTEST. A POSEŁ RZPLITEJ W PRADZE ZŁOŻYŁ NOTE, ŻADAJĄCĄ WYKONANIA POWZIĘTĄ PRZEZ CZECHY ZOBOWIĄZANIA CO DO TRAKTOWANIA SPRAW POLSKICH.

Równocześnie została wypowiedziana polsko - czechosłowacka umowa o ochronie mniejszości narodowych jako nie odpowiadająca potrzebom dzisiejszej sytuacji.

Istniejący dziś w Europie środkowej kryzys będzie wymagał wielkiego wysiłku dla rozwiązania sytuacji na przyszłość.

Wysiłek ten się nie uda, jeśli słuszne żądanie samostanowienia nie będzie zastosowane do wszystkich poważnych grup narodowościowych, jakie się znalazły w ramach państwa czeskosłowackiego.

Kryzys ten nie może być również załatwiony bez współpracy wszystkich państw, mających odpowiedzialne utrwalone prawa i zadania w tej części Europy.

RZĄD POLSKI UREGULUJE SWE POSTĘPOWANIE ZALEŻNIE OD RESPEKTU NALEŻNEGO POLSKIM INTERESOM.

Prezydent Rzeczypospolitej w M. S. Z.

wysłuchał raportu min. Becka o sytuacji

WARSZAWA, 21 września.

(PAT) Dziś w godzinach popołudniowych Pan Prezydent Rzeczypospolitej udał się do ministerstwa spraw zagranicznych, aby wysłuchać raportu p. ministra Becka o sytuacji międzynarodowej.

Manifestacje na cześć Węgier

przed poselstwem węgierskim w Warszawie

Warszawa, 21 września.

Dziś popołudniu liczne grupy młodzieży oraz członków Federacji PZO i Związku Rezerwistów urządzały przyjazne manifestacje pod poselstwem węgierskim w Warszawie, wznosząc okrzyki na cześć Węgier i domagając się

wspólnej granicy polsko - węgierskiej.

Budapeszt, 21 września.

(PAT) Wczoraj w późnych godzinach wieczorowych młodzież akademicka w liczbie tysiąca osób przedelfowała przed poselstwem R. P. w Budapeszcie wznosząc okrzyki na cześć Polski.

...również i uczesanie jest trwałe!

BEZ MYDŁA
Szampon Czarna główka
gwarantowany nie-alkaliczny!

Dramatyczna doba w Pradze

Jak zapadła decyzja o oddaniu Niemcom Sudetów — Nocna wizyta posłów angielskiego i francuskiego u Benesza

Praga, 21 września.

Dzień wczorajszymi w konfliktach sudeckim miał przebieg niezwykle dramatyczny.

Odpowiedź czeska została natychmiast wręczona w Londynie. Anglia i Francja rozpoczęły niezwłocznie akcję, zmierzającą do nakłonienia Pragi, aby cofnęła swoje postanowienie. Posłowie angielski i francuski w Pradze jeszcze w nocy odwiedzili premiera Hodzę i prezydenta Benesza.

DRAMATYCZNA ROZMOWA OBU DYPLOMATÓW Z DR. BENESZEM TRWAŁA DO GODZ. 3.30 NAD RANEM.

Obaj dyplomaci starali się przekonać, dr. Benesza o konieczności wyrażenia natychmiastowej zgody na przyjęcie propozycji angielsko-francuskiej, a to z uwagi na coraz bardziej krytyczne położenie i możliwość wykonania przez Niemcy decydującego uderzenia niemal w każdej chwili.

Natychmiast po opuszczeniu przez ministrów Delacroix i Newtona siedziby prezydenta Czechosłowacji, zwołana została do gabinetu dr. Benesza czeskosłowacka rada ministrów. Narady trwały bez przerwy do godz. 8.30 rano, tak iż zarówno dr. Benesz jak i wszyscy CZŁONKOWIE RZĄDU CZECHOSŁOWACKIEGO SPEDZILI CAŁĄ KRYTYCZNĄ NOC BEZSENNE.

Okazuje się, że dr. Benesz miał zamiar zwołać posiedzenie rady ministrów na godz. 8 rano, jednakże ministrowie Delacroix i Newton kategorycznie zażądali zwołania rady ministrów natychmiast, domagając się ostatecznej

odpowiedzi na godz. 9 rano. OKOŁO GODZ. 10 RANO W PRADZE OGŁOSZONO KOMUNIKAT NIEOFICJALNY Z KTÓREGO WYNIKA, IŻ POD WZMOŻONYM NACISKIEM FRANCJI I ANGЛИ RZĄD CZECHOSŁOWACKI USTAPIŁ OSTATECZNIE I PRZYJĄŁ BEZ ZASTRZEŻENIA PODDYKTOWANE MU PRZEZ LONDYN I PARYŻ ROZWIĄZANIE KRYZYSU.

Następnie zwołane zostało posiedze-

nie komitetu przewodniczących koalicyjnych stronnictw parlamentarnych, które miało zatwierdzić decyzję rządu o przyjęciu propozycji anglo-francuskiej.

W tonie rządu czeskiego toczyły się zażarte debaty w ciągu całej nocy, jednak ostatecznie większość opowiedziała się za oddaniem Sudetów.

Paryż, 21 września.

(PAT) Praski korespondent „Paris Soir” podaje interesujące szczegóły na temat przebiegu demarchii przedstawicieli dyplomatycznych Anglii i Francji wobec prezydenta Benesza.

Posel W. Brytanii Newton o godz. 3.30 w nocy oświadczył kategorycznie prezydentowi Beneszowi, iż PREMIER CHAMBERLAIN ŻYCIU SOBIE MIEĆ DEFINITYWNA ODPOWIEDZ RZĄDU CZEKOSŁOWACKIEGO PRZED ODJAZDEM DO GODESBERGU.

w przeciwnym razie — tu oświadczenie ministra Newtona miało mieć charakter jak najbardziej kategoryczny —

ANGLIA NIE BIERZE ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA WYPADKI.

Posel francuski de Lacroix ze swej strony poparł demarchie ministra Newtona.

Oreǳie rządu czeskiego

„Nie mogliśmy liczyć znikąd na poparcie”

(PAT) Radio czechosłowackie ogłasza dziś wieczorem oreǳie rządu do społeczeństwa, uzasadniające dzisiejsze decyzje. Oreǳie stwierdza, że rząd czeski zmuszony był przyjąć warunki nie mogąc liczyć znikąd na poparcie.

Oreǳie podkreśla, że odpowiedź udzielona mocarstwom zachodnim nie zmieniła dotychczasowego stanu prawnego i stanowi jedynie wstęp do rokowań dyplomatycznych.

(PAT) O godz. 17 radiostacja czechosłowacka zapowiedziała, iż rząd zamierza zwołać niebawem izby ustawodawcze, celem przedstawienia im powyższych dziś decyzji.

Termin zwołania parlamentu nie został wymieniony.

PRAGA, 21 września.

NOWA GRANICA CZESKO-NIEMIECKA

znajdować się ma o 60 kilometrów od Pragi.—Duża część okręgu przemysłowego przypadnie Niemcom

LONDYN, 21 września.

Korespondent polityczny „Daily Telegraph” podało w skrócie tekst odpowiedzi czeskiej. Według tych informacji, nota czeska wskazuje w pierwszym rzędzie na to, że nikt nie zapytał rządu czeskiego przed sformułowaniem propozycji, chociaż te propozycje dotyczą przede wszystkim interesów czeskich i zmierzają do tego, by w ciągu 24 godzin zmienić 1000-letnią granicę.

Stosownie do propozycji angielsko-francuskiej

NOWA GRANICA PRZEBIEGAŁA O 60 KM. OD PRAGI I NIEMCOM PRZYPADŁA DUŻA CZĘŚĆ NAJWAŻNIEJSZEGO OKRĘGU PRZEMYSŁOWEGO.

Linia kolejowa, łącząca Pragę z Morawami, biegłaby wówczas częściowo przez terytorium niemieckie. W wyniku tego najważniejsze

CZESKIE ZAGŁĘBIA WĘGLOWE I HUTNICZE MIAŁYBY PRZECIĘTĄ POLACZENIE Z PRAGĄ.

Uniknąć tego można jedynie przez budowę nowych linii kolejowych.

Żydzi pozbawieni obywatelstwa w Rumunii

muszą zabiegać o prawo pobytu

Bukareszt, 21 września.

Ukazał się dekret królewski na mocy którego wszyscy pozbawieni obywatelstwa rumuńskiego w wyniku ostatecznej rewizji obywatelstwa uznani zostali za obcokrajowców i wobec tego ubiegać się muszą o prawo pobytu w Rumunii.

Nota powołuje się w dalszym ciągu na czesko-niemiecki traktat arbitrażowy z roku 1925 i na zapewnienia, jakie w okresie anshlusu Austrii złożyli

Mussolini żąda całkowitego rozstrzygnięcia kwestii czechosłowackiej. — Ziemie zamieszkałe przez Polaków i Węgrów muszą wrócić do krajów macierzystych

Rzym, 21 września.

(PAT) Dziś po południu Mussolini wygłosił w Treviso przemówienie, w którym oświadczył, że okręg ten był świadkiem największych zwycięstw wojsk włoskich i winien być miejscem pielgrzymek wszystkich Włochów. W ciągu 20 lat panowania Włoch na ziemiach wyzwolonych od Triestu do Gorycji wyrosły potężne fabryki, stocznie i elektrownie. Obcojęzyczna ludność, stanowiąca drobne odłamy wielkiej masy słowiańskiej, wykazuje w drodze spontanicznych manifestacji, iż całkowicie uczestniczy we włoskim życiu narodowym. W Trieście — oświadczył Mussolini — wspaniałe deffilowały przede mną bataliony „czarnych koszul”, składający się wyłącznie z obcojęzycznych milicjantów. Ludność ta jest dumna z udziału w naszym życiu narodowym i mocarstwowym. Oto dlaczego można zauważyć pewne kwasy niezyczliwych polemistów, ale żeby zgłębić pewne zagadnienia, należy określić historyczne okoliczności, a także trzeba, by zagadnienia pośladyły określone proporcje.

Po operacjach jamy brzusznej uważana jest naturalna woda gorzka Franciszka - Józefa jako znakomity środek przeczyszczający, ponieważ łagodnie i dokładnie przeczyszcza przewód pokarmowy i dodatnio wpływa na prawidłową przemianę materii.

„O ile dziś — mówił dalej Mussolini — Czechosłowacja przeżywa moment, który można nazwać drażliwym, to dlatego, że nie była ona — można mówić była i powiem dlaczego — Czechosłowacją, lecz Czecho - Niemco - Polsko - Węgry - Rusini - Rumuni - Słowacy. Otóż nalegam, aby z chwilą, gdy przy-

Goering i Neurath, oświadczał, że Niemcy nie zamierzają naruszyć granic Czechosłowacji. Między innymi dla wyjaśnienia tych kwestii byłby trybunał

Mussolini żąda całkowitego rozstrzygnięcia kwestii czechosłowackiej. — Ziemie zamieszkałe przez Polaków i Węgrów muszą wrócić do krajów macierzystych

stapiono do tego zagadnienia, by rozstrzygnięto je w sposób całkowity. W danej chwili premier brytyjski, który podjął tę inicjatywę polityczną, doprowadza mały stateczek do pokojowego portu. Według depeszy francuskiej agent, rząd czeski po całonocnych obradach przyjął dziś z rana propozycje francusko - brytyjskie, sformułowane podczas spotkania w Londynie.”

W zakończeniu Mussolini oświadczył, że naród włoski w obliczu obecnego kryzysu zachowuje całkowity spokój. Jest to dziełem rewolucji faszystowskiej, która zjednoczyła cały naród włoski. Włosi pod liktorskimi znakami są zawsze gotowi do walki i zwycięstwa.

Rzym, 21 września.

(PAT) Komentując wiadomość o przyjęciu przez Pragę francusko - angielskiego projektu rozwiązania sprawy sudeckiej. „Giornale d'Italia” zaznacza, że dopóki projekt ten nie zostanie uławniony, trudno jest mówić o jakimkolwiek odprężeniu w sytuacji europejskiej. Wyłaniają się bowiem uzasadnione wątpliwości, czy politycy brytyjscy i francuscy, opracowując propozycje pokojowego rozstrzygnięcia sporu o Sudety, zdawali sobie sprawę z tego, że dziś już nie ma odrębnej kwestii sudeckiej i że pokój

franki. Rząd czeski zapytuje wreszcie, jak Anglia i Francja zamierzają rozwiązać trudności, wynikające z planu podziału Czechosłowacji.

Mussolini żąda całkowitego rozstrzygnięcia kwestii czechosłowackiej. — Ziemie zamieszkałe przez Polaków i Węgrów muszą wrócić do krajów macierzystych

w Europie zależy od równoległego i równomiernego zaspokojenia żądań wszystkich mniejszości narodowych w Czechosłowacji. A więc nie tylko Sudety, lecz również i ZIEMIE, ZAMIESZKAŁE PRZEZ POLAKÓW I WĘGRÓW, MUSZĄ BYĆ PRZYŁĄCZONE DO KRAJÓW MACIERZYSTYCH, wtedy tylko — kończy dziennik — zapanuje w Europie trwały pokój, a nowe państwo czeskie o zwartej i jednolitej ludności uzyska międzynarodowe gwarancje zachodniej granicy.

Samoloty linii Warszawa—Praga są stale przepełnione

Warszawa, 21 września.

Komunikacja lotnicza na linii Warszawa — Praga, utrzymywana przez linię francuską, odbywa się mimo rozmaitych zarządzeń wyjątkowych wprowadzonych przez rząd czechosłowacki — bez przeszkód.

Samoloty nadchodzące z Pragi są stale przepełnione.

GRAND-KINO

DRUGA MŁODOŚĆ

W rol. głównych: GORCZYŃSKA — J. STEPOWSKI — Cwiklińska — CYBULSKI — ZACHAREWICZ — ZNIEC.

Rewelacyjna zniżka cen: Na wszystkie seansy

1.09; 1.50 i 2.20

MASZYNA DO PISANIA?

OLIVETTI

Przedst. A. B. OSTROWSKI, Piotrkowska 55

W opustoszałych miastach Sudetów

panuje nastrój wojenny. — Ludność opuszcza swe domy i dobytek, uciekając z terenu oczekiwanych działań wojennych

(Od specjalnego wysłannika „Republiki” w Czechosłowacji)

Asch, we wrześniu.

Gdy jechałem dzisiaj z rana z Pragi do Asch, zdawało mi się, iż znajdujemy się w okresie wojny światowej albo co najmniej w Hiszpanii. Po bardzo wielu trudnościach zdobyłem miejsce w pociągu wojskowym, a oficerowie, którzy wpuścili mnie do swego przedziału robili wrażenie, jakgdyby jechali na front. Byli bardzo poważni i z całym spokojem omawiali ostatnie wydarzenia, przy czym widać było że zdają sobie doskonale sprawę z groźnej sytuacji. Z ich zachowania się wywnioskowałem, że w każdym wypadku gotowi są spełnić swój obowiązek względem ojczyzny.

Wojna nie została jeszcze wypowiedziana. Możliwe, iż do tego wcale nie dojdzie, gdyż tego rodzaju formalności stały się dzisiaj zbyteczne. Mimo to jednak Sudety są już dzisiaj terenem wojennym, gdzie w każdej chwili może wybuchnąć wielka krwawa rozprawa, której wyniku nikt nie może przewidzieć. Wszystko tutaj się dzieje, jak na froncie. Wszędzie widać ciężkie i lekkie tanki, karabiny maszynowe, druty kolczaste i działa. Jedynie wojska jeszcze nie widać, gdyż z czeskiej strony akcję dotychczas prowadzi ciągle jeszcze policja i żandarmeria i tylko w bardzo groźnych sytuacjach wysyłane są małe oddziały wojskowe, zwłaszcza tam, gdzie przewaga atakujących szturmówek niemieckich była rażąca. Oczywiście, że t. zw. „korpus sudecki” nie jest jeszcze dotychczas jednolitą formacją wojskową

i przypomina raczej organizację bojówek. Nie ulega jednak wątpliwości, iż w najbliższym czasie zewnętrzne formy tego „korpusu” zmienią się. Władze czeskie, które do dnia dzisiejszego, mi-

mo groźnej sytuacji, nie straciły zimnej krwi, liczą się z tym, iż każdej chwili może dojść do walki z fanatycznym i pod względem ilościowym znacznie ich przewyższającym wrogiem. Każdy policjant i żandarm zdaje sobie sprawę z tego, iż będzie stał na straconym stanowisku, z chwilą, gdy pierwsze oddziały „korpusu” przekroczą granicę.

Prawie wszystkie miasta w Sudetach przedstawiają dzisiaj ten sam widok. Niemiecka ludność męska, a zwłaszcza młodzież, zniknęła prawie zupełnie, a ulice są opustoszałe. Odnosi się

wrażenie, iż na terenach tych panuje zaraza. Gdzieś niedaleko, widać tylko szybko przemykające przez ulice pojedyncze osoby, znikające w pośpiechu w jakimś domu. Jedynie na dworcach panuje jeszcze pewien ruch, chociaż komunikacja kolejowa nie odbywa się już normalnie. Mimo to na dworcach są tłumy, które chcą gdzieś jechać. Ludzie opuszczają swoje domy, zabierając tylko najniezbędniejsze rzeczy, a jedynym ich pragnieniem jest uciec z terenów, gdzie każ-

dej chwili wybuchnąć może krwawa wojna.

Czeskie władze bezpieczeństwa trzymają się możliwie w ukryciu, czuwają jednak, by w razie potrzeby być natychmiast na miejscu. W licznych miejscowościach pomoc ich często była konieczna w ciągu ostatnich dni.

Oczywiście, że z obydwu stron szerzone są najfantastyczniejsze pogłoski i jest rzeczą niemożliwą przytoczyć je wszystkie nawet w przybliżeniu. Niemcy są przekonani, iż w najbliższym czasie wielka i potężna armia niemiecka przekroczy granicę. Czesi zaś nie tracą nadziei, iż ktoś przyjdzie im z pomocą.

Jak zawsze w takich wypadkach, ludzie, których losy się waga, wiedzą właściwie najmniej. Są oni mniej lub więcej odcięci od świata. Nie mają pojęcia, co w międzyczasie się stało w Londynie, Paryżu lub Berlinie i żyją w nadziei, iż dane im poprzednio przyrzeczenia zostaną w odpowiednim czasie spełnione. Neutralny obserwator, patrząc obiektywnie na owe wydarzenia, podziwia hart i upór obu stron. Jest bowiem pewne, iż żadna strona nie ustąpi i że o każde miasto, o każdy dom będzie się walczyło do ostatnich możliwości, jeżeli oczywiście jeszcze nie uda się uniknąć wojny. Istnieje jeszcze mała iskierka nadziei, iż ponure przepowiednie nie spełnią się, i że może w ostatniej sekundzie uda się uratować pokój.

W chwili, gdy chciałem wysłać ten list, dowiedziałem się przez radio, iż rząd czeski przyjął propozycję Londynu i Paryża. Zrozumiałe, iż wiadomość ta wywołała wśród Czechów wielkie przygnębienie. Nie wiadomo jeszcze nic pewnego ani definitywnego, lecz wszyscy oczekują, iż w najbliższych godzinach sytuacja się wyjaśni. O dalszym biegu spraw zakomunikuję w następnym liście.

G.

Po zarządzeniach rządu praskiego przeciwko partii niemiecko-sudeckiej, uciekło z terytorium Czechosłowacji do Niemiec ponad 27.000 Niemców. Na zdjęciu widzimy uciekinierów pod Klingenthalem.

Praga jest przygnębiona i rozczarowana

Panuje powszechny żal do Francji. — Tłumy na ulicach dyskutują o sytuacji. — Teatry i kina świecą pustkami. — Tragiczne dni Czechosłowacji

(Telefonem od praskiego korespondenta „Republiki”)

Praga, 21 września.

W Pradze zapanował wczoraj głęboki smutek oraz rozczarowanie. Od samego rana krążyły wersje na temat „planu angielsko-francuskiego”. Wprawdzie dzienniki bardzo lakonicznie mówiły o tym planie i nikt nie znalazł autentycznej jego treści, nie mniej nastrój przygnębienia, a równocześnie determinacji ogarniał stopniowo wszystkich.

Na ulicach, na przystankach tramwajowych, zbierały się grupy ludzi. Nieznajomi wdawali się w rozmowy, dyskutując namietnie na temat sytuacji.

— Francja nas opuściła. Cały świat pozostawił nas na łaskę losu....

Tego rodzaju głosy słyszało się na każdym kroku. Podczas gdy nikt nie wysuwa zarzutów pod adresem Anglii, żal do Francji jest powszechny.

Przygnębienie ogólne wzmożło się jeszcze bardziej, gdy dowiedziano się, iż postawie angielski i francuski w dalszym ciągu wywierają nacisk na rząd czeskosłowacki by przyjął bez zastrzeżeń plan angielsko-francuski. W Pradze czuli wszyscy w tym momencie, że rozgrywa się tragedia Czechosłowacji, która jednak jest równocześnie tragedią Francji. W południe na ulicy już kategorycznie mówiono o tym, że plebiscyt nie wchodzi w rachubę i że mowa jest o nowych granicach Czechosłowacji.

Należy wziąć pod uwagę, że Czesi w ostatnich dniach byli pełni zdecydo-

wanej determinacji. Zdawali sobie sprawę, że bez pomocy z zewnątrz nie będą mogli długo stawić czoła Rzeszy niemieckiej, nie mniej byli przygotowani na najgorsze. I gdy słyszało się ze wszystkich stron, że należy raczej zgnać, niż sromotnie się poddać — te wypowiedzi były zupełnie szczere.

To było też przyczyną, że rząd, czując tak silne poparcie mas ludowych, nie ustępował. Tym większe było rozczarowanie i przygnębienie ludności, gdy dowiedziano się, że najprawdopodobniej nikt nie dopuścił do tego, by złożyć ofiarę swej krwi w obronie suwerenności swego kraju.

Gdy ukazały się dzienniki popołud-

niowe, ogólne podrażnienie osiągnęło swój punkt kulminacyjny. Zaznaczyć należy, że dzienniki nie podawały żadnych konkretnych danych. Wszystkie jednak omawiały na naczelnym miejscu ten sam temat: że przygotowywana jest zmiana granic Czechosłowacji.

Dzienniki popołudniowe zawierały też informacje z Sudetów. Panował tam w ciągu dnia wczorajszego spokój.

W godzinach wieczornych depresja ludności zaczęła ustępować. Coraz głośniejsze zaczęły się znów rozlegać głosy, domagające się walki, nawet bezadziejnej. Tłumy ludzi zebrały się przed Hradem.

Najbliższe godziny przyniosą decydujące wydarzenia.

Korespondent „Kuriera Warszawskiego” donosi z Pragi:

Próba nerwów, jaką przechodzi w tych krytycznych chwilach społeczeństwo czeskosłowackie, znajduje swój wyraz w zmienionym wyglądzie stolicy. Wobec zakazu zgromadzeń i manifestacji publiczność wylega na głównych ulicach, gromadząc się przed redakcjami dzienników, oczekując na wiadomości.

Lokale rozrywkowe i teatry świecą pustkami, natomiast kawiarnie przepelnione publicznością, debatującą i czytającą gazety. Niemal wszystkie dzienniki wydają kilka razy dziennie dodatki nadzwyczajne, które są natychmiast rozchwytywane.

Miasto przybrało, zwłaszcza wieczorem, wygląd poważny. Brak jaskrawych reklam neonowych ze względu na nakaz policyjny unikania jaskrawych świateł. Na wszystkich rogach ulic porozwieszane są rozporządzenia władz, jak zachować ma się publiczność na wypadek alarmu.

NASTRÓJ JEST BARDZO POWAŻNY. SPOŁECZEŃSTWO JEST DO GŁEBI PORUSZONE. JEDNAK NA ZEWNĄTRZ UJAWIA SPOKÓJ I DYSCYPLINĘ. KOBIETY ZGŁASZAJĄ SIĘ MASOWO DO SŁUŻBY SANITARNEJ.

Mapka Republiki Czechosłowackiej w jej dzisiejszych granicach. Jak widać, Czesi zamieszkują zaledwie jedną trzecią całego obszaru republiki.

Pełna tabela wygranych

14-go dnia ciągnięcia IV-ej klasy
42 Loterii Państwowej
(TABELA NIEURZĘDOWA — BEZ
GWARANCJI).

5000 zł — 80828
100.000 — 92962 156318
50.000 zł — 153023
10.000 zł — 18745 20943 39652 73658
121930
5000 zł — 103374 131644
2000 zł — 2755 5501 38854 42541
45544 47465 60284 76881 85835 95740
104324 116599 149550 152466 159957
1000 zł — 1705 4317 28843 31811
36794 76462 81332 81906 83162 94793
101471 107401 116134 126358 131644
132908 146774 147910 150085 151171
157927 157984

Wygrane po 250 zł.

34 36 37 72 187 253 345 493 834 87 89 991
1009 155 90 206 523 39 54 96 706 18 805 941 2001
64 99 173 365 68 79 519 603 74 792 2053 59 133
202 44 393 506 12 79 605 77 755 90 825 984 4179
89 533 83 629 705 23 63 87 888 5361 404 99 500
603 67 747 832 37 6231 46 58 373 99 414 37 70
623 49 726 837 97 91236 62 7145 275 79 306 41
468 649 962 8004 125 57 78 292 264 426 36 43
45 556 604 14 35 67 772 817 963 9028 121 434
47 600 74 79 771 839922,
10041 177 231 33 541 710 21 815 59 985 11061
74 88 120 248 53 69 360 540 94 615 71 737 873
12084 200 84 543 85 601 74 91 739 79 13182 208
72 336 51 570 80 615 830 58 80 93 982 14016 100
25 75 234 309 12 34 427 43 68 96 531 87 602 34
47 727 834 44 57 15385 89 676 714 51 848 932 40
16018 157 223 54 85 94 98 340 452 734 836 82
911 44 70 17006 8 130 45 242 355 400 621 721
61 80 926 18045 56 155 240 428 517 747 830 57
915 18 45 19016 43 63 420 38 39 99 597 668 856
911 15.

20131 203 69 360 77 583 684 773 830 557 21056
328 67 403 20 54 87 606 781 857 91 968 22077 252
98 382 504 27 43 619 64 751 839 64 920 82 23084
328 39 43 436 45 590 620 808 937 24084 63 265
300 499 560 607 923 63 79 25004 33 393 463 501
67 674 83 711 13 53 77 854 61 96066 106 55 312
430 78 549 59 93 601 72 711 27044 280 462 754
885 28060 102 572 711 46 986 29007 47 51 410 624
47 829 37 95.

30085 126 32 67 404 82 540 93 963 31048 283
383 628 54 886 32122 223 55 69 313 38 504 35 629
900 33140 49 359 567 87 744 515 78 84 34147 70
218 308 65 422 25 54 626 76 727 28 33 65 87 893
937 35099 250 386 544 47 630 742 908 36043 73
192 303 403 41 70 515 639 712 25 946 37055 118
20 233 50 50 385 489 514 653 64 776 38271 304
8 508 11 635 834 63 972 39179 225 623 769 868 70
914 36.

40023 33 34 184 86 530 685 91 725 844 942 50
88 41129 449 529 663 789 803 42029 67 139 76
207 421 39 65 69 81 532 745 520 82 43046 83 126
249 64 344 564 793 801 4408 141 229 503 16 35
73 600 40 68 91 758 64 90 894 553 45137 52 90
664 890 982 46070 100. 18 54 227 73 338 44 481
532 609 83 732 905 64 47001 24 290 365 443 629
73 763 873 82 48030 221 76 347 68 90 430 565 75
98 661 719 805 28 961 49477 825 41 63 83 909.
50073 234 35 41 69 83 91 685 941 51028 51 107
423 82 768 936 58 52002 188 241 59 368 91 433
64 90 528 72 753 806 18 53159 404 82 511 18 30
603 79 716 29 816 97 98 54041 362 422 599 638
740 42 826 970 72 55123 42 55 222 28 325 721 848
947 56013 64 132 78 94 208 386 538 57 87136 265
301 471 560 77 755 817 945 68 58164 414 31 40
73 99 601 63 864 59104 16 201 352 401 541 740
854 998.

60072 76 77 104 15 37 81 264 79 368 80 476
91 501 648 76 857 60 955 89 61094 118 251 411
728 90 999 62055 271 465 536 92 805 27 953 63074
78 211 604 22 854 87 64007 93 428 588 98 804 25
84 993 65202 16 29 307 78 403 699 66021 205 95
315 45 434 37 40 81 875 920 67070 212 332 53
553 75 659 746 65 832 43 48 65 980 68003 42 64
147 86 320 55 479 525 35 61 604 798 807 69073
149 253 323 457 635 89 750 84 920
70039 79 178 212 305 91 428 577 626 777
71068 113 269 359 71 73 85 479 522 878 72035
33 40 94 185 204 11 45 470 539 855 73011 114
89 448 772 834 74281 338 487 508 57 644 45 780
816 900 18 66 94 75123 29 224 317 446 500 89 93
619 64 835 76057 133 43 51 86 258 67 97 403 4
529 715 879 77174 362 563 789 983 78053 125 314
464 569 762 83 79032 253 536 639 875
80008 140 221 407 58 74 535 72 630 931
81078 110 31 95 408 500 57 711 808 62 82024 69
138 56 311 540 634 760 85 886 83023 25 100 83
273 325 484 541 56 793 845 928 84079 107 26 82
279 312 14 17 476 545 615 34 710 69 800 12 917
20 86093 108 82 238 654 93 704 86096 221 46 58
362 84 546 762 839 58 60 86 931 87024 96 283
623 70 71 707 41 846 79 958 88019 97 162 84 284
315 442 582 655 738 837 911 89206 166 592 723
822 931 46

90195 285 555 80 633 881 962 91061 126 95
314 488 625 68 707 15 852 92190 325 459 94 657
716 93055 154 241 52 315 61 472 501 12 55 72
645 83 909 15 94020 69 322 33 475 631 63 89 703
95184 208 92 327 81 481 786 855 988 95 96025
20 130 221 742 896 920 97096 373 552 76 681 703
4 13 819 73 83 924 99 98015 78 137 326 523 837
53 933 91 99146 65 550 776 98 865
100109 419 73 89 724 53 856 101129 81 244
61 330 444 734 817 26 34 964 102011 137 335 501
628 46 768 91 904 68 81 103000 7 449 628 716
46 966 92 104088 128 31 86 394 478 717 28 105065
103 6 455 542 720 881 942 106021 823 53 62 902
52 99 107119 49 304 24 57 74 87 402 37 550 614
56788 951 76 103109 230 81 320 27 34 420 507

24 798 871 921 77 109043 141 233 41 348 455 546
806 920 53 64
110122 41 856 111076 66 76 455 591 612 702
34 54 907 23 36 62 112166 85 527 704 24 839 900
113104 277 564 642 825 984 114046 64 106 77 386
540 632 792 857 91 115098 292 395 402 98 654 703
832 926 93 116074 80 263 69 341 71 524 662 721
59 902 40 117100 42 264 82 300 474 584 630 84
738 69 935 118111 278 460 840 65 906 119258 419
54 527 63 833 79

120117 258 302 571 650 63 787 874 901 121033
85 104 15 27 335 90 527 718 66 96 822 44 122083
103 19 35 211 67 418 77 735 981 123131 53 201
3 322 574 91 714 896 922 81 124032 780 952
125151 68 71 224 56 330 437 47 778 875 126030
117 265 76 82 85 317 479 512 38 673 84 738 836
53 80 127023 169 477 560 618 85 756 830 904 34
128016 430 56 541 65 715 18 40 973 129069 117
26 306 75 420 77 551 627 824 41 79 922
130094 139 46 206 96 433 525 46 81 693 780
904 34 131061 106 421 519 22 48 635 843 54
132069 83 281 85 313 25 419 565 651 816 81 95
902 63 133066 146 212 311 50 483 99 801 936 94
134104 286 322 460 551 798 850 135427 529 78
605 890 136110 255 307 34 414 699 988 137046
184 462 563 638 86 711 828 67 72 138000 24 173
279 407 70 571 68 602 722 872 139150 264 340 58
430 541 656 833 87

140269 77 471 97 612 744 970 93 141185 306
427 39 540 869 926 142050 116 60 286 505 81 697
981 28 143314 42 92 56 765 903 144079 136 285
412 34 731 47 63 843 923 145007 52 138 328 52
513 866 957 146056 156 290 345 625 707 68 951 60
147007 101 61 370 665 148037 41 383 512 636 90
782 894 953 68 149155 336 411 19 515 94 608 89
866 67 150000 70 211 352 443 509 72 96 771 820
72 151161 227 238 434 48 72 90 550 619 60 806
934 152019 51 77 178 321 401 651 748 807 56 965
98 153096 163 230 86 381 420 37 49 755 56 810
17 983 154006 15 45 137 244 67 305 13 33 423
47 82 83 556 651 819 21 155082 93 122 309 85
434 68 659 822 54 94 977 156053 183 363 419
40 518 26 600 03 836 157070 126 261 403 05 788
885 158173 224 29 31 423 555 807 901 61 159049
208 52 582 708 865 979

Zł. 1.000.000

można wygrać w szczególnej Kolekturze

CH. WOLMAN NARUTOWICZA 38,
PLAC REYMONTA 3-4
Losy I-ej kl. już są do nabycia.

CIĄNIENIE DRUGIE.

20,000 zł. — 61463.
50,000 zł. — 136541.
15,000 zł. — 48016.
10,000 zł. — 8984.
5,000 zł. — 37556 44784 68903 107712
12228.

2,000 zł. — 1653 11772 35475 68795
69081 104835 140961 148323.
1,000 zł. — 12070 14073 21272 24284
26148 30283 45196 45550 52768 59238
78192 94847 95333 95816 96145 97687
100483 109764 116410 116558 120126
130192 131472 138023 141326 150867
157429.

Wygrane po 250 zł.

169 220 312 416 674 872 1113 464 91 580 684
856 2722 846 965 3041 58 195 220 351 68 427 67
953 4640 5127 53 305 10 17 28 678 735 833 6166
490 681 986 7195 953 8258 78 317 475 532 601
739 909 9065 254 89 485 817 909.
10084 536 700 40 956 11178 597 623 742 905
12296 415 757 889 13121 96 492 765 70 885 14053
77 271 465 520 661 890 15030 36 316 445 63 67
640 783 873 16025 265 313 650 725 17286 99 308

Masz reporter zanotować...

W mieszkaniu własnym przy ulicy Gnieź-
nińskiej Nr. 25 usiłował pozabawić się życia
42-letni Stanisław Kowalewski, robotnik fabrycz-
ny. Desperat napil się kwasu solnego. Pogotowie
Czerwonego Krzyża przewiozło go w stanie cięż-
kim do szpitala Ubezpieczalni społecznej. Przy-
czynę rozpaczyliwego kroku na razie nie ustalono.

W pralni przy ulicy Nawrot Nr. 18 uległa po-
parzeniu ługiem 32-letnia Weronika Stercznikow-
na, pracownica domowa. Dziewczyna odniosła
poparzenia twarzy i klatki piersiowej. W stanie
osłabionym przewieziono ją do lecznicy.

Na ulicy Sieniew Nr. 2 w mieszkaniu rodzi-
ców upadła na szluzę 2-letnia Adelina
Piątkowska, odnosząc rany nóg i rąk. Dziecko
opatrzyło pogotowie ratunkowe

W wydziale opieki społecznej przy ulicy Za-
wadzkiej Nr. 11 pozostawiono bez opieki roczne
dziecko płci męskiej. Dziecko przestano do miej-
skiego domu wychowawczego.

596 609 771 18508 821 98 19410 518 96.
20223 51 398 443 602 20 21468 523 47 913
22360 677 23135 408 797 997 24329 797 947 25010
32 39 55 300 597 653 786 972 76083 119 293 333
581 869 98 27156 317 69 475 88 607 917 58 28445
761 977 29079 160 405 520 623.
30559 31605 795 876 914 22406 768 816 75
33004 273 428 616 34316 30 31 903 35108 246
71 311 421 723 861 36289 568 781 820 36 37212
25 376 529 70 679 867 38222 954 39456 525 68
717 919 52 91.
4009 463 608 56 753 41104 821 42557 866 43590
608 719 817 44545 45023 96 141 480 774 76 849
943 46262 474 555 968 47025 402 48057 84 91
362 95 964 49038 422 58 553 719 89.
50077 247 51 54 403 59 766 97 51388 640 882
52009 235 439 508 651 59 748 958 53348 999
54157 630 54 804 41 55188 350 56070 278 403 842
57028 186 461 788 862 75 58281 357 925 59273 662
739 98 821.

60033 48 442 565 89 640 71 753 855 91 61294
413 89 517 660 718 967 62352 72 587 814 35 95
947 70 63115 393 411 543 852 926 64049 448
533 36 81 697 865 80 65318 440 82 619 69 98 66062
117 717 814 947 67179 81 296 651 55 789 819 968
68145 397 841 69023 30 330 685.
*70087 425 606 58 745 78 71000 244 317 509
903 72592 693 864 73070 212 53 74149 562 87 622
926 75348 633 76452 666 728 835 77250 63 672 990
78072 170 92 98 829 79163 285 93 432 815.
80046 755 800 81041 124 87 653 89 778 897
82279 545 83027 40 525 636 67 814 96 84034 602
716 810 991 85075 234 486 503 655 86118 51 235
587 787 87075 696 819 88002 139 89064 214.
90198 489 615 890 947 69 91410 598 746 75 850
92153 352 693 824 82 93279 330 455 638 746 94318
80 423 514 60 702 40 95083 123 390 888 905 54
85 96064 349 97156 63 738 98415 41 571 772 84
945 99382 93 421 500 985.

100 336 401 620 101645 745 82 868 924 38 59
102117 494 877 103023 428 905 104366 685 790
105132 590 741 81 955 106128 225 453 64 82 621
986 107026 54 398 427 975 82 108964 109125 325
26 416 505 64 96 712 79 869 907.
110014 142 362 90 776 110005 615 1112234 95
365 71 441 681 838 43 113216 406 619 40 114063
115 566 754 801 903 115048 629 116014 102 64
571 619 117275 482 85 556 714 960 118078 99 120
373 440 691 119025 95.

120057 109 229 431 729 66 121072 411 62 623
886 122020 123319 410 93 520 35 890 97 124001
453 754 839 96 125013 114 229 574 126125 236
98 890 913 127020 468 738 76 932 128044 60 134
237 82 304 589 129294 366 902.
130198 250 494 615 770 858 131049 127 94 500
763 132190 240 79 501 55 619 711 133018 135 232
399 526 76 134439 135283 403 627 136142 355 823
929 137125 85 541 610 39 793 138066 645 98 773
139537 624 872.

140322 36 44 51 84 559 758 141056 951 142391
501 82 653 826 143009 76 144 93 621 735 88 921
144420 876 932 145257 86 456 688 711 146426 833
69 935 88 147632 74 898 148138 89 460 75 523 95
731 149089 117 73 258 358 460 510 732 837 921
150022 72 404 66 74 99 791 151154 259 305 77
87 714 152072 76 187 266 418 782 864 153182 293
397 469 519 786 154065 759 912 155201 591 671
813 156108 856 15744 557 814 919 158414 159112
26 63 486 527 909

CIĄNIENIE TRZECIE.

Wygrane po 25

WIELKIE MANIFESTACJE PATRIOTYCZNE

w całym kraju pod hasłem powrotu Śląska Zaolzańskiego do Macierzy

Warszawa, 21 września.

(PAT) Do redakcji P.A.T. napływają w dalszym ciągu z całego kraju wiadomości o odbytych wiecach i zgromadzeniach, na których wygłaszano przemówienia oraz uchwalano rezolucje do magające się przyłączenia Śląska Zaolzańskiego do Macierzy.

W Poznaniu odbył się wielki wiec, który przeobraził się w potężną manifestację uczuć patriotycznych. Już na długo przed wyznaczoną godziną ciągnęły ulicami miasta nieprzeliczone tłumy, które zapełniły wielką salę Domu Rzemieślniczego i przyległe sale tak szczelnie, że wielotysięczne rzesze pozostać musiały na ulicy.

Wiec zagalął prezes Zw. Pomocy Polakom z Zagranicy p. Żółtowski, po czym przemówienie, kreślące historię nieprzejednanego stosunku Czechów do Polaków w najcięższych chwilach odradzającego się państwa polskiego, wygłosił prof. U. P. dr. Pollak. Tłum zebrany wznosił entuzjastyczne okrzyki na cześć braci zaolzańskiej i armii polskiej oraz odśpiewano hymn narodowy, po czym czwórkami ruszył olbrzymi pochód z transparentami na Plac Wolności.

Wiec zakończył się nie milknącymi okrzykami, solidaryzującymi się z wywodami mówców oraz odśpiewaniem pieśni patriotycznych.

W Radomiu odbyła się wielka manifestacja w sprawie Śląska Zaolzańskiego przy udziale 40 tysięcy osób. Do zgromadzonych na Placu 3-go Maja tłumów przemówiło kilku mówców, po czym przy entuzjastycznych okrzykach na cześć Polaków zamieszkałych na Śląsku zgromadzeni uchwalili rezolucję domagającą się powrotu Śląska Zaolzańskiego do Macierzy.

Po uchwaleniu rezolucji uformował się pochód, który przy dźwiękach orkiestry i przy śpiewie pieśni patriotycznych udał się pod gmach starostwa celem wręczenia rezolucji przedstawicielom władz państwowych.

Dalej pochód udał się przed miejsce we koszarach, gdzie odbyła się wielka manifestacja na cześć armii i Naczelnego Wodza Marszałka Smigłego-Rydzia.

W Częstochowie na Placu Bronisław Plerackiego 40-tysięczny tłum po przemówieniach mówców przyjął z entuzjazmem rezolucję wzywającą rząd o poczynienie starań celem przywrócenia Polsce Śląska Cieszyńskiego. Manifestacja ta przybrała rozmiary niespotykane od szeregu lat w Częstochowie.

W Baranowiczach odbył się wiec manifestacyjny przy pomniku Nieznanego Żołnierza, w którym wzięło udział kilka tysięcy osób. Podczas wiecu mówcy charakteryzowali sytuację braci Polaków znajdujących się pod uciskiem czeskim. Podczas przemówień padły bardzo często spontaniczne okrzyki, żądające powrotu naszych braci zaolzańskich do Polski.

W Piotrkowie z inicjatywy Związku Młodej Polski odbyło się wielkie manifestacyjne zebranie, na którym domaga

no się powrotu Śląska Zaolzańskiego do Polski. Obecnych było ponad 10.000 osób. Po wysłuchaniu przemówień i rezolucji zebrani pochodem przeszli do gmachu starostwa powiatowego, gdzie złożono rezolucję.

Warszawa, 21 września.

(PAT) W dniu 20 b. m. odbyło się nadzwyczajne walne zebranie grupy stołecznej uczestników walk o niepodległość i zespolenie Śląska Zaolzańskiego z Macierzą, na którym po przyjęciu

krótkich, karnych i treściwych rezolucji żołnierskich wyrażono jednomyślnie gotowość podjęcia walki o wyzwolenie Śląska Zaolzańskiego i braci rodaków z pod przemocy czeskiej.

Sowiety nie pomogą Czechosłowacji

Charakterystyczne oświadczenie Litwinowa na posiedzeniu Ligi Narodów

Genewa, 21 września.

(PAT) Na dzisiejszym zgromadzeniu Ligi Narodów przemawiał komisarz Litwinow, krytykując sposób załatwienia sprawy czeskiej i wysuwając hasło zbiorowego bezpieczeństwa.

Z przemówienia Litwinowa można było odnieść wrażenie, że zachęca on w

imie tych haseł wszystkich członków Ligi do obrony Czechosłowacji, sam zaś chowa się skrytnie za postanowienia paktu czesko-sowieckiego, który formalnie mógłby zobowiązywać Sowiety do czynnej obrony Czechosłowacji. Litwinow nie negował tych zobowiązań, ale skwapliwie zacytował te postanowie-

nia układu, które zobowiązują Sowiety do wystąpienia jedynie w tym wypadku, gdyby Francja stanęła czynnie w obronie Czechosłowacji.

Nikt z obecnych na zgromadzeniu nie miał żadnych wątpliwości, iż oświadczeniem tym Litwinow zbytnio nie angażuje Sowieta. Wiadomo dziś jest już bowiem powszechnie, że Francja nie ma zamiaru i chęci czynnego wystąpienia, co zwałnia przecież Związek Sowiecki od wszelkich zobowiązań, wobec Czechosłowacji.

Paryż, 21 września.

(PAT) Francuska prasa prawicowa piętnuje stanowisko Sowieta, które w wyraźny sposób starając się pchnąć Francję w konflikt z Niemcami, ze swej strony w decydującym momencie uchyliły się od wzięcia na siebie pełnego zobowiązania na rzecz pomocy dla Czechosłowacji.

„Le Jour” oświadcza, iż zasadniczym rysem ostatnich wydarzeń międzynarodowych jest całkowite załamanie się legendy o kolosie sowieckim i możliwości interwencji sowieckiej w konflikcie europejskim.

Przemówienie Litwinowa w Genewie potwierdziło tylko przekonanie kół politycznych francuskich, że Sowiety nie mają zamiaru angażować się czynnie w obronie Czechosłowacji.

C. ULRICH ZAKŁADY OGRODNICZE

założ. 1805 r.

W WARSZAWIE, S. A.

polecają na sezon jesienny

najwyższej jakości

DRZEWKA i krzewy owocowe i ozdobne

kwalifikowane przez Warsz. Izbę Rolniczą

RÓŻE — BYLINY —

CEBULKI KWIATOWE

TRUSKAWKI — POZIOMKI —

Centrala: Warszawa, Ceglana 11

Filie: w Warszawie, Moniuszki 11, 2-ga Hala Mirowska

Szkółki w Ulichowie, dojazd tramw. 9 i B pod Warszawą.

Wzrost żydowskich sił zbrojnych w Palestynie

Policja arabska jest likwidowana

Jerozolima, 21 września.

Władze wojskowe w Nablusie, które faktycznie przejęły też administrację stopniowo rugują policję arabską Nablusu. Wszystkie najważniejsze posterunki powierzone są policji brytyjskiej i wojsku. Analogicznie kształtuje się sytuacja w innych częściach kraju. Gdzie tylko to jest możliwe policja arabska delegowana jest na „neutralne” posterunki. Coraz więcej odpowiedzialnych posterunków powierza się policji żydowskiej. Policjanci-Żydzi stoją na straży przed pałacem Wysokiego Komisarza w Palestynie i przed gmachem centrali policyjnej w Jerozolimie. Również jeden z odcinków głównej szosy Jerozolima — Jaffa powierzono opiece żydowskich gairów.

Ostatnio daje się zauważyć poprawa w stosunku władz angielskich do Żydów. Żądanie żydowskie w sprawie samoobrony oraz udział Żydów w akcjach wojskowych przeciwko terrorystom spotyka się z coraz większym uznaniem w kołach rządowych. Zbrojne siły żydowskie stały się już doniosłym czynnikiem w kraju.

Jerozolima, 21 września.

W Haifie wybuchł dziś powszechny strajk arabski, proklamowany przez przewodców arabskich band terrorystycznych na północy Palestyny.

Jerozolima, 21 września.

Generalny sekretarz rządu palestyńskiego p. Batershill powrócił w tych dniach do Jerozolimy z Anglii, gdzie spędził urlop.

Jerozolima, 21 września.

W ciągu dnia dzisiejszego zastrzelono jeszcze dwóch Żydów: jednego z Krakowa, Arle Reinera, lat 24 a drugiego z Haify.

Władze zamknęły urzędy pocztowe

Dalszy napływ uciekinierów z Czechosłowacji do Polski

Katowice, 21 września.

(PAT) Z pogranicza polsko-czechosłowackiego donoszą o dalszym licznym napływie uciekinierów ze Śląska za Olsą na teren Polski.

Uciekinierzy skierowywani są do obozów w Charbutowicach i Rajczy.

Ludzie za mgłą

to ludzie prości, o szlachetnych sercach, kochających i nienawidzących

Ludzie za mgłą

z zadziwiającą pasją rzucają się w wir życia, nie zważając na żadne przeciwności

Ludzie za mgłą

nie znoszą oporu, ich żywiołem jest walka a miłość i namiętność — namiętnością i bodźcem do życia

Ludzie za mgłą

kochają się wielką miłością, która potrafi zburzyć wszystkie przeszkody, potrafi przebić się przez gęstą mgłę

Ludzie za mgłą

to ludzie, w których piersiach biją kochające serca, ludzie, którzy rwą się do pięknego życia i szukają jasnego promienia słońca

Ludzie za mgłą

to piękny i wspaniały dramat, mocny, wielki i silny...

Ludzie za mgłą

(Quai des Brumes) to jedyny film nagrodzony na Międzynarodowej Wystawie Filmowej (Biennale)

Ludzie za mgłą

to Jean Gabin i Michele Morgan, w najpiękniejszych kreacjach jakie kiedykolwiek stworzono

Ludzie za mgłą

ukazują się już jutro na ekranie kina „CASINO”

WSZYSCY którzy dotychczas obejrżeli

PRZYGODY ROBIN HOODA

w kinie „EUROPA”

stwierdzają jednomyślnie, że TAKIEGO

CUDU

jeszcze nie było!!! Pocz. seansów 4, 6, 8, 10

Z dzieł Łodzi

Dnia 22 września 1833 roku komisarz obwodu łęczyckiego lustruje po raz pierwszy roboty remontowe w Łodzi, zarządzone jeszcze w 1830 roku. Trzy lata trwały te akcje porządkowe, mające na celu założenie drewnianych chodników przed ratuszem i budynkami miejskimi, usunięcie gnojówek przynajmniej z centrum miasta (najwięcej było ich pono na dzisiejszym Placu Wolności i przy t. zw. trakcie Piotrkowskim, dziś ulica Piotrkowska), budowę najniezbędniejszych parkanów oraz, co bardzo charakterystyczne, malowanie budynków i płotów w jednym kolorze „bardzo, jak piszą kroniki, żywym, a instrukcja budowniczą przewidzianym”.

Wrzesień

22

Czwartek

Dziś Tomasz

Jutro Tekli

Wschód słońca 5,20

Zachód słońca 17,38

Wschód księżyca 3,56

Zachód księżyca 16,55

Długość dnia 12,59

Ubyło dnia 4,31

Krótkie wiadomości

EPIDEMIA GRYPY W ŁODZI wzrasta się coraz bardziej. Coprawda grypa ma obecnie zupełnie łagodny przebieg i przebiega bez żadnych komplikacji, nie mniej przyjęła ona tak nagminny charakter, że nie ma boga domu, w którym nie chorowałaby przynajmniej jedna osoba. Personel wielu biur w Łodzi jest zupełnie zdekompletowany.

115.514 ZŁOTYCH ŚCIĄGNIĘTO w ciągu roku od mieszkańców Łodzi z tytułu grzywien i kar, nakładanych przez starostwo grodzkie i różne wydziały zarządu miejskiego. Imponująca ta suma świadczy wymownie o tym, jak często popełniają łodzianie wszelkiego rodzaju wykroczenia, które muszą być karane grzywnami.

KONTROLĘ WYTWÓRNI WĘDLIN zarządził wydział zdrowia zarządu miejskiego. Kontrola rozpocznie się w przyszłym tygodniu i trwać będzie do 1-go listopada. Tak długi termin tłumaczy się tym, iż kontrola będzie bardzo skrupulatna, ponieważ ma na celu stwierdzenie, czy wytwórnie wędlin pod każdym względem odpowiadają przepisom sanitarnym.

SZCZEPIENIA PRZECIWBŁONICZE W ŁODZI dokonywane będą do soboty włącznie. Obowiązują one dzieci, które ukończyły 1 rok życia. Od poniedziałku przyszłego tygodnia rozpocznie się szczepienie powtórne (każde dziecko musi być szczepione dwa razy), a równocześnie zarządzone będzie sprawdzenie, czy wszyscy rodzice dopełnili tego obowiązku.

POMOC PRAWNA dla ubogich mieszkańców Łodzi, udzielana przez wydział opieki społecznej, przyjmuje coraz większe rozmiary. W ubiegłym miesiącu udzielono ubogim mieszkańcom 1031 porad, przeprowadzono 364 sprawy alimentacyjne i t. d.

DZIŚ, W CZWARTEK, do rejestracji rocznika 1920 — 21 zgłosić się winni do wydziału wojskowego przy Al. Kościuszki Nr. 19 mężczyźni, zamieszkałi na terenie V komisariatu policji, o nazwiskach na litery: D, E, F, oraz zamieszkałi na terenie XIII komisariatu o nazwiskach na litery: A, B, C, D, E, F, G, H, Ch.

Zgon syna Wojciecha Korfantego

W Katowicach zmarł przeżywszy lat niespełna trzydzieści, ś. p. Witold Korfanty, syn Wojciecha Korfantego, kierownik zakładów graf. i wyd. „Polo nia” w Katowicach.

Dyżury aptek

Noce dzisiejszej dyżurują następujące apteki: L. Steckel (Limanowskiego 37), Sz. Jankielewicz (Stary Rynek 9), T. Stankiewicz (Pomorska 91), A. Borkowski (Zawadzka 45), B. Gluchowski (Narutowicza Nr. 6), St. Hamburg i S-ka (Główna Nr. 50), L. Pawłowski (Piotrkowska 307).

DR. MED.

H. Bergson

POWRÓCIŁ

NARUTOWICZA 6, tel. 110-26.

Kto kandyduje do Sejmu?

W kołach politycznych wymieniane są już nazwiska. — 226 urzędników pracuje przy sporządzaniu spisu wyborców

Przygotowania do wyborów do sejmiku i senatu toczą się w dalszym ciągu. Pierwsze akty wyborcze nastąpią dopiero w poniedziałek, gdy w związkach zawodowych wybrani będą delegaci do okręgowych zgromadzeń wyborczych. Ten akt budzi duże zainteresowanie, gdyż od składu kolegiów wyborczych zależeć będzie, jakie nazwiska znajdą się na listach kandydatów na posłów.

Już dziś wymieniane są niektóre nazwiska, które mają znaleźć się na liście kandydatów. Otóż według krążących wersji po raz wtóry ubiegać się mają o mandaty poselskie z Łodzi trzej z pośród dotychczasowych posłów.

Sporządzanie spisu wyborców przez 226 urzędników rozpocznie się w niedzielę i trwać będzie do 3 października. W dniu 4 października prezydent mia-

sta prześle spisy przewodniczącym okręgowych i obwodowych komisji wyborczych.

W tym samym czasie władze administracyjne prześlą spisy wyborców do senatu przewodniczącym zebrań obwodowych. Rejestracja wyborców do senatu odbywa się w dalszym ciągu w biurze rady miejskiej przy ul. Pomorskiej 16. Kończy się ona w poniedziałek. Biuro rejestracyjne czynne jest codziennie, także w niedzielę.

Do spisu wyborców do senatu nie będą wciągnięci obywatele, którzy przed dniem zarządzenia wyborów nie ukończyli 30 lat, jak również ci, którzy nie mają prawa wybierania do sejmiku. Obywatele, mający prawo wybierania do senatu z tytułu zaufania obywateli, nie są obowiązani rejestrować się — będą oni wciągnięci do spisów z urzędu. (i)

Wybory do rady miejskiej
rozpisane będą w dniu 1. października

Jak się dowiadujemy, wybory do rady miejskiej w Łodzi rozpisane będą definitywnie w dn. 1 października, a więc za dziewięć dni. W dniu tym wydane będzie specjalne zarządzenie p. wojewody łódzkiego, które ustali równocześnie termin głosowania. Jak wiadomo bowiem, nowa ordynacja wyborcza nie wyznacza sztywnego kalendarzka wyborczego, nadmienia tylko, że głosowanie musi się odbyć najwcześniej w 60. a najpóźniej w 78 dni po rozpisanu wyborów. Ustalenie dokładnego terminu pozostawiono kompetencji p. wojewody. Utrzymuje się jednak przekonanie, że wymieniana już kilkakrotnie data 18-go grudnia, okaże się prawdziwa.

Bezpośrednio po ukazaniu się zarzą-

dzenia p. wojewody, rozpoczyna się techniczne przygotowania do wyborów. Informują nas, że jeśli chodzi o spisy wyborców, sporządzenie ich będzie znacznie ułatwione z tego względu, iż do tego czasu sporządzone będą już spisy wyborców do sejmiku. Opuszczone będą tylko nazwiska osób, które nie mieszkają w Łodzi pełnego roku oraz wpisane będą nazwiska osób, które ukończyły 24 rok życia w czasie między 12 września a 1 października.

Ilość obwodów głosowania będzie ta sama, co przy wyborach sejmowych. Te same więc lokale, które służyć będą dla wyborów sejmowych, posłużą też dla wyborów samorządowych. (i)

W dniu 20 b. m. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła
nasza najukochańsza Zona i Matka

ś. † p.

Maria Idczakowa

Wyprowadzenie drogiej nam Zwłok ze szpitala im. Prez. Mościckiego na cmentarz Katolicki na Mani nastąpi dziś, 22 b. m. o godzinie 15.30, o czym zawiadamiają pograżeni w głębokim smutku

Mąż i Dzieci

Udaremniona ucieczka z więzienia

skazanego na śmierć bandyty Włodarczyka, mordercy Stańczyka i innych. — Sąd skazał ich dodatkowo na karę więzienia

Przed Sądem Okręgowym toczyła się wczoraj sprawa niezwykła zarówno z uwagi na osoby oskarżonych, jak i na przestępstwo, za które zostali pociągnięci (nie po raz pierwszy zresztą), do odpowiedzialności karnej.

Józef Włodarczyk, morderca i włamywacz, skazany na karę śmierci za napad połączony z zamordowaniem Witolda Ratajczyka w Pabianicach, Ludwik Stańczyk, skazany za zabójstwo na 8 lat więzienia, Feliks Zajac, odsiadujący karę 4 lat więzienia, Józef Kaźmierczak, skazany za zabójstwo na 15 lat więzienia i Jan Karski — wielokrotnie karany za kradzieże, odpowiadali za usiłowanie u-

cieczki z więzienia przy ul. Sterlinga.

W dniu 15 listopada r. ub. została prokuratura powiadomiona, że więźniowie celi Nr. 19 w więzieniu przy ul. Sterlinga szykują się do ucieczki.

Akt oskarżenia podaje szczegóły jakoby wyjęte ze scenariusza filmu amerykańskiego, mającego za tło życie w tamtejszych wielkich więzieniach.

Zwolniony z więzienia Karski miał dać znakami z sąsiedniego domu do zrozumienia Włodarczykowi, wypatrującemu go w ubikacji, która krata jest już nadpiłowana. Dalej z tegoż okna zjechała na dół oczywista niewidoczna, bo cieniarka bardzo nitka, do której Karski przy-

mocował nóż, przerobiony na pilkę. Wreszcie, w maśle dostarczono oskarżonym kilka sztuk sztydel, a w szmalcu — jeszcze jedno narzędzie.

Potym wdziała służba więzienna, jak Włodarczyk wchodził do ubikacji, napierał na kratę i próbował ją zgłąć. Była to właśnie krata nadpiłowana.

Ucieczkę udaremniono.

Sprawa znalazła się już przed sądem w dniu 3 listopada, została jednak odroczona. Włodarczyk, transportowany do Płocka zdołał zmylić czujność eskorty i zbiegł. Po kilku dniach został jednak ujęty i wczoraj odpowiadał przed sądem wraz z innymi.

Włodarczyk skazany został na dwa lata więzienia, a Stańczyk — na rok. Pozostali sąd z braku dowodów uniewinnił. (i)

Echa zamachu na lokal Z. N. P.

P. min. Świętosławski przyjął delegację Związku

Warszawa, 21 września.

(PAT) W związku z rzuceniem bomby do lokalu oddziału łódzkiego Związku Nauczycielstwa Polskiego p. minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, prof. Wojciech Świętosławski, przyjął w dn. 21 września b. r. delegację tego związku. Pan minister wyraził głębokie oburzenie z powodu tego za-

machu, stwierdzając, że podobne zamachy świadczą o moralnym zwyrodnieniu zamachowców, działających na szkodę państwa i jego praworządności.

Dowiadujemy się, że zabitym wskutek wybuchu w domu przy ul. Zachodniej 72 był 53-letni Józef Łuczyński, nauczyciel szkoły powszechnej.

CASINO

Koncertowy duet
aktorski

w kapitalnym filmie p. t.

MODELKA

Pocz. 4, 6, 8, 10.
Ostatni
dzień

JOAN CRAWFORD
i SPENCER TRACY

Uwolnienia rodaków z za Olzy

domagał się 100-tysięczny tłum, manifestujący wczoraj na Placu Wolności. — Przemówienie Ślązaka p. Cieńciały powitane było z ogromnym entuzjazmem

W dniu wczorajszym o godz. 19 odbyło się w Łodzi olbrzymie zgromadzenie ludowe, skierowane przeciwko uciskowi Polaków w Czechosłowacji a zwołane z inicjatywy Towarzystwa Pomocy Polonii Zagranicznej i zarządu wojewódzkiego Federacji PZO.

Już na długo przed oznaczoną godziną Plac Wolności i ulice z nim sąsiadujące poczęły się wypełniać niezliczonymi tłumami mieszkańców. Na chodnikach i jezdniach zgromadziły się tłumy tak olbrzymie, jakich Łódź jeszcze nie oglądała, nie mogąc pomieścić się na placu. Tłum liczył około 100.000 ludzi.

O godz. 18.30 na Plac Wolności poczęły wkraczać oddziały związków, stożaryszeń i organizacji oraz niezliczone rzesze robotników fabrycznych itd. Nad morzem głów powiewała sztandarów i transparentów, a zgromadzone tłumy wznosiły okrzyki przeciw Czechosłowacji, domagając się natychmiastowej interwencji ze strony Polski na rzecz

UWOLNIENIA RODAKÓW Z ZA OŁY Z POD JARZMA CZESKIEGO.

Po godz. 19 na balkonie gmachu Zarządu Miejskiego ukazał się prezes zarządu wojewódzkiego Federacji PZO adw. Fichna, który otworzył zgromadzenie ludowe, wygłaszając przemówienie w którym powiedział m. in.:

— W imieniu polskich związków obrońców ojczyzny, chcemy dołączyć swój głos do głosu, który rozlega się od kilku dni w całej Polsce, że chcemy jednej ojczyzny, potężnej, mocarnej, do której muszą należeć i nasi bracia z za Olzy. My mieliśmy już dzień 11 listopada, dzień wyzwolenia z niewoli i ucisku — dziś chcemy żeby taki dzień 11 listopada nasi bracia pozostający w niewoli czeskiej mieli już jutro. My, byliśmy wojakami, idziemy naprzeciw tęsknotom naszych braci zaolzańskich, naprzeciw tęsknotom śląskiego ludu, żądającego Polski całej i niepodzielnej. Hasłem naszym jest krew i praca dla Polski, posłuszeństwo dla Wodza, który czuwa, który stoi na czele wielkiej armii, która wkroczy na Śląsk Polski.

— Niema na świecie siły fizycznej — ciągnął prezes Federacji, ani moralnej, która mogłaby stanąć na przeszkodzie naszym ideałom i tęsknotom do zjednoczenia Śląska Zaolzańskiego ze Zjednoczoną Rzeczypospolitą Polską.

Po tym przemówieniu orkiestry odegrały Hymn Narodowy a następnie stanął na balkonie

Ślązak zaolzański p. Jan Cieńciała

który wygłosił do zgromadzonych tożdzian krótkie przemówienie:

— Obywatele! Jestem Ślązakiem z tamtej strony Olzy. W imieniu umęczonych współbraci dziękuję wam serdecznie za wasze serca. W r. 1919 spotykałem w walce z Czechami Łódzian. Wierzę, że i dziś spotkamy się ramie przy ramieniu i połączymy się ze sobą.

Ukazaniu się Ślązaka na balkonie towarzyszył grzmot oklasków i wrocie okrzyki pod adresem czeskich ciemiężców.

Następnie wygłosił przemówienie w imieniu Towarzystwa Pomocy Polonii Zagranicznej wiceprezydent m. Łodzi p. Antoni Paczek.

— Zgromadzeni w dniu dzisiejszym obywatele — mówił przc. Paczek — mieszkańcy Łodzi domagamy się natychmiastowej akcji całego Narodu i Rządu Polskiego w sprawie

PRZYŁĄCZENIA ŚLĄSKA DO POLSKI.

Śląsk za Olzą jest najbardziej polską ziemią, bogatą zakątkiem podstępnie i przemocą przez Czechów nam wydartym. Sami Czesi zrobili z nami dwie dobrowolne umowy z 5 listopada i 19 grudnia 1919 r., które dwa razy podstępnie złamali.

Gdy w r. 1920 zajęci byliśmy obroną przed najazdem bolszewickim dwukrotnie wbito nam nóż w plecy i my teraz musimy to, co zostało zrabowane ode-

brać choćby siłą. I dlatego, obywatele na dzisiejszym zebraniu uchwalamy rezolucję, domagającą się tego, czego wy się domagacie, to jest czynu.

Rezolucja

Obywatele!

Rezolucja nasza brzmi jak następuje: „Łódź pracująca śle pozdrawienia braterskie Polakom z za Olzy i oświadcza, że wraz z całym narodem śledzi pilnie bohaterską walkę ich z najazdem czeskim i gotowa jest wraz z całą Polską poprzeć tę walkę wszelkimi siłami.

NATURALNA
VICHY-CELESTINS
JEST DOSKONAŁĄ WODĄ
STOLOWĄ I KURACYJNĄ

Afera poborowa w Pabianicach

Sąd okręgowy ogłosił wczoraj wyrok

Sąd okręgowy ogłosił w dniu wczorajszym wyrok przeciwko czterem oskarżonym w procesie o machinację poborową.

Odpowiadali — jak donosiliśmy w obszerniejszym sprawozdaniu w dniu onegdajszym — trzej urzędnicy: Ign. Derski, M. Anuszczyk i S. Ludwisiak, i Leopold Werner — poborowy, który dzięki machinacjom trzech pierwszych został zwolniony od służby wojskowej w ten sposób, że zamiast niego uzyskał kategorię „D” osobnik podstawiony.

Ojciec Wernera zapłacił łącznie za takie załatwienie sprawy 1000 złotych trzem pierwszym oskarżonym, z któ-

rych jednak Derski był główną spreżyną.

Rzecz działa się w roku 1931.

Z mocy wyroku skazani zostali: Derski na rok i 6 miesięcy więzienia, 200 zł. grzywny i utratę praw, przyczem pólów kary sąd mu darował z mocy amnestii, Anuszczyk — na rok więzienia i utratę praw i Ludwisiak — na 6 miesięcy więzienia.

Anuszczykowi sąd zaliczył areszt prewencyjny i resztę kary mu darował, dzięki czemu znalazł się on na wolności Ludwisiakowi z mocy amnestii została kara darowana całkowicie. W stosunku do Wernera sąd sprawę na podstawie amnestii umorzył. (I)

Przeciwko zatrudnianiu obcokrajowców

podejmują akcję interwencyjną związki zawodowe

Wczoraj przybyła do Łodzi komisja ministerstwa opieki społecznej, celem przeprowadzenia lustracji fabryk włókienniczych na terenie prowincji łódzkiej. Dziś przeprowadzona będzie lustracja fabryk pabianickich. Komisji towarzyszyć będzie inspektor pracy 17 obwodu inż. Szumski.

Związki zawodowe podejmują akcję przeciwko zatrudnianiu w przemyśle łódzkim obcokrajowców. Związki wskazują, że przed wielu laty, gdy był brak wykwalifikowanych fachowców, zatrudnianie obcokrajowców było uzasadnione. Obecnie jednak jest to szkodliwe, we, ponieważ fachowców jest w Łodzi

dosyć, tak, że wielu z nich pozostaje bez pracy.

W najbliższych dniach związki złożą w tej sprawie memoriał w urzędzie wojewódzkim.

Wczoraj wybuchł w Widzewskiej Manufakturze na t. zw. przedalnię egipskiej, strajk okupacyjny. Zastrakowało 300 robotników z powodu zapowiedzianej przez firmę redukcji płac. Robotnicy na tym działale otrzymywali dotąd płace wyższe, aniżeli przewidywało orzeczenie nadzwyczajnej komisji i obecnie dyrekcja postanowiła dostosować je do ogólnej taryfy.

Inspektor pracy, powiadomiony o strajku, podjął kroki mediacyjne.

Akcja biblioteczna w województwie

Nowy okólnik p. wojewody Józewskiego o bibliotekach miejskich

Rozpoczęta w czerwcu r. b. przez p. wojewodę Henryka Józewskiego akcja usprawnienia i ożywienia działalności gromad wchodzi obecnie w nowe stadium dzięki poruszeniu sprawy zorganizowania bibliotek samorządowych.

Na odbytym w dniu 12. IX. r. b. posiedzeniu — wydział wojewódzki po stwierdzeniu, iż sprawa bibliotek nie jest w województwie łódzkim należycie rozwijana, uznał, iż biblioteki publiczne powinny utrzymywać i pogłębiać wyniki nauczania powszechnego i uświadczenia obywatelskiego, mając podstawowe znaczenie w oświacie pozaszkolnej.

Wydział Wojewódzki stanął na stanowisku ogólnopństwowym i właściwe jej rozwiązanie powinno być dokonane przy czynnym udziale samorządu.

Wydział o Wojewódzki stanął na stanowisku stworzenia powiatowych central Bibliotek Ruchomych, posiadających w terenie punkty biblioteczne, względnie biblioteki stałe.

Wydział Wojewódzki ustalił równo-

ześnie podstawy finansowe akcji bibliotecznej, obciążając kosztami, wynikającymi z urzędowania i utrzymania central samorząd powiatowy i gminny po 3 gr. na mieszkańca powiatu i 2 gr. na mieszkańca gminy z wyłączeniem mieszkańców miast, biorąc pod uwagę ostatni urzędowy spis ludności. Z funduszu w ten sposób osiągniętego 75% winno być użyte na zakup książek i konserwację księgozbioru, a 25% na inne wydatki.

Aby zapewnić fachowe kierownictwo całokształtem akcji powołana została Komisja Oświatowa oraz instruktor Akcji Bibliotecznej, który czuwać będzie nad wprowadzeniem ustalonych zasad.

Wreszcie położono specjalny nacisk na stronę organizacyjną i właściwy dobór osób, powoływanych do udziału w akcji bibliotecznej.

Wszystkie powyższe omówione zasady ujęte zostały w okólniku Nr. 6 wojewody łódzkiego z dnia 13 września r. b.

2) Łódź siedmiusetysięczna stwierdza, że kończy się niewola ludu polskiego na Śląsku Cieszyńskim, że jarzma czeskie, podstępem i zdradą przed laty dwudziestu narzucone, musi być wysiłkiem całego narodu polskiego zrzuczone — bracia nasi z za Olzy muszą wrócić na łono Macierzy.

3) Zebrani stwierdzają, że braciom naszym z za Olzy zmuszonym do chowania się przed terorem czeskim w granice Rzplitej, należy pomóc w tworzeniu ochotniczego korpusu, który ramieniem zbrojnym poprze walkę swych braci z przemocą czeską.

4) Ludność miasta Łodzi solidaryzuje się z akcją rządu polskiego w sprawie Śląska Cieszyńskiego, lecz zarazem domaga się od rządu Rzeczypospolitej aby wszelkimi siłami i środkami przyspieszył oczekiwany od lat 20 akt przyłączenia Śląska Cieszyńskiego do Polski.

5) Zjednoczony z Rzeczypospolitą Śląsk Cieszyński niech żyje!

Po odczytaniu rezolucji mówca ciągnął dalej: Przesyłając wraz ze zgromadzonymi pozdrowienia na łach radiowych braciom z za Olzy, słuchającym naszych okrzyków i wyrazów woli, że taka jest nasza Łódź i że Cała Polska stoi za nimi i że osiągniemy to, czego oni pragną: przyłączenia Śląska do Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej.

Na tym przemówieniu, przyjętym burzą oklasków i okrzyków manifestację zakończono. Zgromadzona ludność poczęła się rozchodzić, manifestując jeszcze do późnego wieczora na ulicach miasta braterstwo swoje z ludem z za Olzy.

Należy zaznaczyć, że podniosły, patriotyczny nastrój manifestacji usiłowały zakłócić grupy narodowców okrzykami antyżydowskimi, które jednak nigdzie żadnego odzwieku nie znalazły.

CHOROZY NA CUKRZYCE
Wasze produkty
spożywcze...

Spróbujcie
KUPIĆ U NAS
CHLEB CIĄSTKA
PIECZYWO SŁODKIE
smaczne i zdrowe, absolutnie
nieszkodliwe dla diabetyków.
Dość głodowania, diabetyk może
spokojnie najść się do syta tym,
co mu rzeczywiście smakuje.

LE BROSE
(ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 7)

„Tydzień szkoły powszechnej”

Przygotowania do organizacji „Tygodnia szkoły powszechnej w Łodzi” trwają w dalszym ciągu. W roku bieżącym, jak nas informują, ta impreza propagandowa będzie miała specjalny charakter, ponieważ przypada równocześnie 5-lecie działalności Towarzystwa budowy szkół powszechnych.

Program tygodnia będzie bardzo bogaty, a równocześnie tak pomyślany, by przysporzył on jaknajwięcej funduszy na budowę gmachów szkół powszechnych. M. in. postanowiono zorganizować wielką loterię fantową, z której dochód całkowicie przeznaczony będzie na fundusz budowy szkół. Przewidziane są też zbiórki uliczne oraz zbiórki na listy w firmach przemysłowych i handlowych.

Donosiliśmy przed kilku dniami, iż dyrektorzy szkół średnich państwowych i prywatnych postanowili wstąpić w charakterze członków dożywotnich do Towarzystwa budowy szkół powszechnych, aby uczcić 20-lecie Niepodległości przez przysporzenie funduszy temu towarzystwu.

Obecnie informują nas, że również wszystkie szkoły średnie przystąpią do Towarzystwa w charakterze członków dożywotnich. (I)

„Tabarin”
Dziś
tradycyjny
Wesoły Czwartek
MOC NIESPODZIANEK

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 22 września 1938 r.

Orzecznictwo podatkowe

Z ostatnio publikowanego orzecznictwa podatkowego podajemy poniżej kilka bardziej zasadniczych wyroków:

1. W chronicznej kwestii odpisów z tytułu strat na dłużnikach—Najwyższy Trybunał orzekł, iż dokonanie odpisu w późniejszym roku operacyjnym jest dopuszczalne tylko wtedy, jeżeli dopiero w tym roku ujawnia się pozytywne fakty, stwierdzające niesięgłość pretensji u danego dłużnika. Przy tym ujęciu na płatnik spoczywać będzie w każdej konkretnej sprawie ciężar dowodu; że strata nie nadawała się do wcześniejszego odpisania.

Niewątpliwie kwestia odpisów omawianych tutaj komplikuje się coraz bardziej. Płatnik stoi coraz częściej wobec zarzutu bądź zbyt wczesnego i nadmiernego, bądź też spóźnionego odpisu.

2. Kolidują pomiędzy stanowiskiem kodeksu handlowego w dziedzinie bilansowej oraz regulami bilansowania dla celów podatkowych należy również do problemów chronicznych.

Najwyższy Trybunał w jednym z wyroków ostatnich powiada: „podstawę wymiaru (podatku dochodowego) stanowią wyniki roku gospodarczego, poprzedzającego rok podatkowy. Wyników tych zatem nie może uszczuplać przeszacowanie remanetu nie wywołane zupełnie zdarzeniami roku gospodarczego, decydującego dla wymiaru”.

W konkretnym wypadku płatnik, Bank, doprowadził w danym roku wartość księgową swego portfela akcji do rozmiarów przepisanych w kod. handlowym, powołując się przy tym na ciągłość swych metod bilansowych.

3. Najwyższy Trybunał w jednym z ostatnich wyroków wyjaśnił między inn. co następuje: „Przepis „nakładający na władzę wymiarową obowiązek udzielania płatnikom czy to ustnych informacji o podstawach wymiaru, czy też pisemnego uzasadnienia wymiaru, nie może być rozumiany jako obowiązek władzy ogólnikowego zakomunikowania płatnikowi jedynie środków dowodowych, którymi się władza posługiwała przy ustalaniu podstaw wymiaru, gdyż byłby tylko przepisem martwym, nie dającym płatnikowi właściwie żadnej pomocy w prawie obrony w postępowaniu administracyjnym, który to cel przyswlecał oczywiście ustawodawcy przy formułowaniu tego postanowienia.

O celowej obronie płatnika może być mowa dopiero wtedy, gdy tenże płatnik nie tylko ma wiadomość o nazwie środków dowodowych, wykorzystanych przez władzę wymiarową, ale także obznajomiony jest z treścią danych, uzyskanych za pomocą odnośnego środka dowodowego, ponieważ wtedy dopiero płatnik uzyskuje materiał do zwalczania tychże danych w postępowaniu administracyjnym”.

Wyjaśnienie to uznać należy za ze wszechmiar pozytywne. W jego świetle niewystarczające są tak częste motywy wymiaru, ogólnikowo powołujące się np. na opinie biegłych. Konieczne jest, aby władza przytoczyła płatnikowi treść takiej opinii i uzasadniła wnioski jakie z niej wyprowadziła.

4. Zgodnie z wyjaśnieniem Najwyższego Trybunału wydatek uskutecznił w ramach zobowiązań, wynikających z umowy, powołującej do życia organizację dla zwalczania konkurencji (typu kartelowego) jest potrącalny z dochodu. Trybunał uznał wydatek omawiany za mający na celu zmniejszenie ryzyka, związanego z prowadzeniem przedsiębiorstwa, a zatem za koszt uzyskiwania z niego dochodów.

5. Trybunał stoi stale na stanowisku w swej judykaturze, że strata wskutek kradzieży w przedsiębiorstwie dotyczy nie dochodu a kapitału i jest niepotrącalna z dochodu podatkowego. Trybunał uznał w jednym z ostatnich wyroków, iż władza słusznie postąpiła doliczając do aktywów przedsiębiorstwa wartość towarów skradzionych, a bilansem nieobjętych i obliczając na podstawie tak skorygowanego bilansu dochód przedsiębiorstwa skarżącego. Dodajemy, że w konkretnym wypadku płatnik nie prowadził księgi składowej. W wypadku, gdy kradzież ma miejsce w przedsiębiorstwie, prowadzącym księgę składową, ale w takiej fazie działalności przedsiębiorstwa, iż nie może ona znaleźć wyrazu w księgach (np. przy przeróbce surowca) — zagadnienie wydaje się musi bardziej skomplikowanym, a bezpośrednie stosowanie wspomnianej reguły wątpliwe.

Ożywienie w przemyśle bawełnianym

Zapotrzebowanie na przedzę bawełnianą znacznie wzrosło. — Zmniejszenie zapasów przedzy

Tygodnie ostatnie minęły na rynku gotowych tkanin bawełnianych pod znakiem ożywienia, w związku ze zwiększeniem się zapotrzebowania na wszystkie bez wyjątku zimowe towary. Kupcy, którzy w swoim czasie zakupili pierwsze partie towarów, zdążyli już je sprzedać i w tygodniu ostatnim zwrócili się do dostawców ponownie, celem uzupełnienia swoich składów. Przy transakcjach zawieranych ostatnio wpłaty, zdaniem dostawców były nienajgorzej i jako objaw charakterystyczny podkreślić

należy fakt, że bardzo wielu kupców regulowało swoje należności częściowo gotówką, częściowo zaś na rachunek otwarty, pod tym jednak warunkiem, że rachunek ten zostanie całkowicie uregulowany w ciągu krótkiego czasu. Zdarzały się również transakcje za zaliczeniem pocztowym.

Wyżej wymienione objawy wskazują na to, że kupcy liczą na wzmożone zapotrzebowanie, w związku z czym chcą się zaopatrzyć jak najszybciej we wszystkie brakujące gatunki.

Przemysł bawełniany przygotował się do obecnego sezonu zimowego stosunkowo bardzo ostrożnie, starając się w pierwszym rzędzie przystosować swoją produkcję do ewentualnego zapotrzebowania, nie dziwnego więc, że z chwilą zwiększonego tempa zakupów, zapasy towarów w poszczególnych fabrykach uległy poważnemu zmniejszeniu. Celem zapobieżenia ewentualnemu brakowi towarów, wielu producentów łódzkich przystąpiło ponownie do produkcji.

Wzmógł się ruch na rynkach gotowych tkanin bawełnianych spowodował również wzrost obrotów na rynku półfabrykatów, a przede wszystkim na rynku przedzy bawełnianej.

Zapotrzebowanie na przedzę bawełnianą w ciągu ostatnich czterech tygodni bardzo poważnie wzrosło, czego najlepszym dowodem jest fakt, stalego zmniejszania się zapasów przedzy bawełnianej w tutejszych przedziałniach.

Według uzyskanych przez nas danych, stosunkowo najpoważniejsze zmniejszenie się zapasów przedzy bawełnianej w tutejszych przedziałniach nastąpiło od dnia 15 sierpnia r. b. W dniu 15 sierpnia r. b. skład przedzy w tutejszych przedziałniach wynosił jeszcze 1.847 ton, podczas gdy w dniu 11 września r. b. zmniejszyły się one do 1.590 ton, a więc spadły o 257 ton w ciągu niespełna miesiąca.

Przypuszczać należy, że najbliższe tygodnie wykazą dalszy spadek tego półfabrykatu na naszym rynku.

Zwiększony popyt notowano nie tylko na przedzę bawełnianą używaną przy produkcji gotowych tkanin bawełnianych, wzrost zapotrzebowania zaobserwowano również przy zakupach przedzy bawełnianej trykotażowej, co jest dowodem, że i w tej branży ostatnio przystąpiono do zwiększonej produkcji, w związku z sezonem zimowym.

Warunki pokrycia przy sprzedaży przedzy bawełnianej traktowane były przez poszczególnych przedziałników niejednolicie.

Tylko prawo popytu i podaży może racjonalnie uregulować sprawę zatrudniania absolwentów szkół zawodowych

W związku z zaobserwowanymi trudnościami jakie następują w sprawie zapewnienia praktyk absolwentom wydziału dzielnickiego i fabryczno-wykończalnemu Państwowej Szkoły Techniczno-Przemysłowej w Łodzi pojawiły się projekty ew. rozwiązania kwestii zatrudnienia wyżej wym. absolwentów z rozdawanymi dostawami lub też uzależnienia ilości praktykantów od liczby wykwalifikowanych robotników w przedsiębiorstwach przemysłowych.

Kwestia powyższa była przedmiotem rozważań Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi, która zajęła w tej sprawie następujące stanowisko.

Modernizując intensywnie swe urządzenia techniczne po wojnie przemysł włókienniczy w wielu wypadkach z braku odpowiednich fachowców Polaków musiał z konieczności posilować się obcokrajowcami. W związku ze stwierdzeniem braku odpowiednich sił w przemyśle włókienniczym została uruchomiona Państwowa Szkoła Techniczno-Przemysłowa, która miała za zadanie zaspokojenie potrzeb przemysłu włókienniczego przez przygotowanie odpowiedniego zastępu wykwalifikowanych pracowników.

Przemysł włókienniczy, doceniając znaczenie wyszkolenia zastępu fachowców włókienników, w znacznym stopniu przyczynił się do powstania Państwowej Szkoły Techniczno-Przemysłowej, a w szczególności jej wydziału dzielnickiego. Szkoła ta bowiem otrzymała bezpłatnie od przedstawicieli życia gospodarczego a ponadto od Izby P. H. w Łodzi cały szereg maszyn z fabryk zagranicznych. Niezależnie od tego zarówno przemysł, jak i Izba Przemysłowo-Handlowa stale utrzymuje kontakt z omawianą szkołą, interesując się nią i opiekując, czego dowodem jest fakt, iż w Radzie Szkoły zasiada

kilku reprezentantów życia gospodarczego.

Jeżeli absolwenci wydziału dzielnickiego i fabryczno-wykończalnemu wyżej wymienionej szkoły natrafiają na trudności, związane z otrzymywaniem pracy w odpowiednich fabrykach to — zdaniem Izby — nie jest to wina przemysłowców, a związane jest z całokształtem warunków pracy, istniejących w tych gałęziach przemysłu włókienniczego.

W okresie intensywnego odradzania się i reorganizowania przemysłu dzianego ilość dzienia była niewielka, a przemysł odczuwał zapotrzebowanie na wykwalifikowanych pracowników w tej gałęzi włókiennictwa. Stąd też wzięły początek stosunkowo wysokie zarobki dla wiarzy i brak bezrobocia na tym rynku pracy. Przemysł chętnie angażował i angażuje absolwentów szkoły, widząc w nich inteligentnych pracowników, aczkolwiek nie wyłącznie kandydatów na majstrów, a to z uwagi na konieczność pogłębienia przez nich w czasie kilkuletniej praktyki swojej wiedzy teoretycznej.

Powierzając to resztą statystyka absolwentów wydziału mechanicznego i elektrycznego, którzy znajdują natychmiast zatrudnienie.

Z biegiem czasu rynek pracy na odcinku dzielarstwa i wykończalnictwa został nasycony i w obecnych warunkach znormalizowanych uzyskanie pracy dla absolwentów tych wydziałów okazało się trudniejsze.

Ogólna poprawa gospodarcza niewątpliwie może poczynić za sobą poprawę i na tym odcinku, jednak — zdaniem Izby — nie można nakładać obowiązku na przemysł zatrudnienia absolwentów szkół zawodowych w związku z rozdawanymi dostawami, lub też uzależnianiem ilości praktykantów od liczby wykwalifikowanych robotników. Zagadnienie to musi regulować naturalne prawo popytu i podaży na rynku pracy.

Giełda pieniężna

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była niejednorodna przy obrotach małych. Notowano: Amsterdam 237.70, Bruksela 89.80, Kopenhaga 114.55, Londyn 25.66, Nowy Jork 5.31 i pół, Nowy Jork-kabel 5.31.75, Oslo 128.80, Paryż — 14.41, Praga 18.29, Sztokholm 132.30, Zurych 120.60, Bank Polski płać za dolary: amerykańskie 5.28.50, kanadyjskie 5.26, floreny holenderskie 286.70, franki francuskie 14.35, szwajcarskie 120.10, belgi 89.55, funty angielskie 25.57, palestyńskie 24.70, guldeny gdańskie 99.75, korony czeskie odcinki do 20 kor. 13.80, korony duńskie 114, norweskie 128.15, szwedzkie 131.65, liry włoskie odcinki do 50 lirów 19.50, marki fińskie 11, srebrne marki niemieckie 83.

AKCJE. Na rynku akcyjnym znaczna poprawa, a zwłaszcza dla akcji metalurgicznych. Notowano: Bank Polski 122.50, Bank Zachodni 33.50, Węgiel 34.00—33.75—34.00, Starachowice 41.50—41.75—41.00, Ostrowiec 60, Lillpop 79.00—79.75, Modrzysów 17.75, Norblin 90, Zyrardów 55—57.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była mocniejsza przy większych obrotach 4 i pół proc. wewnątrz. Notowano: 3 proc. inwest. I-sza em. 81, seria 89.50, II-ga em. 82, seria 91, 4 proc. dolarowa — 42.00, 4 i pół proc. wewnątrz 64, 4 proc. konsolidacyjna 65.50, 5 proc. konwers. 67, 4 i pół proc. ziemskie 63—63.25, drobne odcinki 64.50, 4 i pół proc. L. Z. ziemskie poznańskie 62.50, 4 i pół proc. Warszawy z 1933 r. 74.50, nowe 72—72.25, 5 proc. m. Łodzi z 1933 r. 64—64.25. W obrotach prywatnych 3 proc. renta ziemiska odcinki grubsze 50—49.50, odcinki po 500 zł. 55, po 100 złotych 89.

Podkreślić należy, że na dzisiejszym zebraniu giełdy zanotowano po raz pierwszy znaczny spadek korony czeskiej. Spadek ten wynosi 4 punkty. Natomiast dla giełdy papierów wartościowych tendencja była wybitnie zwykła.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Ło-

dzi notowano: poz. inwestycyjna I-sza em. 81.00—80.50, poz. inwest. II-ga em. 82.00—81.50, dolarówka 41.25—41.00, poz. konsolidacyjna 65.00—64.50, poz. wewnętrzna 64.25—63.75, 5 proc. I. Z. m. Łodzi seria X-ta 64.50—64.00, Bank Polski — 123.00—122.00. Tendencja utrzymana.

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ W ŁODZI

Siemien lniane 46.50—48.50. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja spokojna. Ogólny obrót: 1563 ton.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 21 września.

Nazwa papieru	Dziś	Wczoraj	Przed mies.	Przed rokiem
30% Inw. I. em.	81—	80.50	84—	67.75
4 1/2% Wewn.	64—	63.75	67.25	56—
50% Konwers.	67—	—	70—	61—
Dolarówka	42—	41—	42.50	38.50
4 1/2% L. Ziem.	63.25	63.25	65.50	56.25
50% L. Warsz. 1933	72.25	71.50	73.75	62.75
50% L. Łódz. 1933	64.25	64—	66.25	56—
Bank Polski	122.50	122.2	125—	106.5
Lilpop	79.75	78.50	88.25	63.25
Zyrardów	57—	—	60—	50.75

Więści gospodarcze

HANDEL ZAGRANICZNY PALESTYNY.

W pierwszym półroczu r. b. obroty handlowe Palestyny spadły o 18 proc. po stronie importu i 13 proc. po stronie eksportu w porównaniu z odpowiednim okresem r. ub. Ogólny import w okresie sprawozdawczym przedstawiał wartość 6.6 mln. funtów palestyńskich. Spadek wykazuje import artykułów żywnościowych, co spowodowane jest zmniejszeniem dowozem zboża i maki, oraz import bydła, który spadł z 32 tys. funt. do 9,5 tys. funt. Spadek eksportu palestyńskiego spowodowany jest głównie niższą ceną owoców cytrusowych. Również znaczną niżkę wykazuje eksport złomu żelaznego oraz skór surowych. Pierwsze miejsce w imporcie do Palestyny zajmuje Anglia, drugie zaś Niemcy. Import z Niemiec spadł jednak w pierwszym półroczu r. b., w porównaniu z analogicznym okresem r. ub., o 480 tys. funt. Wzrost natomiast import z USA i z Polski.

TURECKO - NIEMIECKI UKŁAD HANDLOWY

W myśl postanowień nowego układu handlowego turecko-niemieckiego, który wszedł w życie i obowiązuje do 31 sierpnia 1939 r., terytorium b. Austrii włączono do wzajemnych obrotów, przyczem mają być stosowane ogólne przepisy importowe. Układ przewiduje wystawianie świadectw pochodzenia towarów niemieckich według specjalnych formularzy, których drugi egzemplarz ma być doręczany Niemieckiej Kasie Rozrachunkowej. Wpłaty za dokonany import są uskuteczniane do banków emisyjnych obu krajów na specjalne konto. Wpłata zwalnia importera od wierzytelności wobec dostawców. Stosunek eksportu tureckiego od importu z Niemiec utrzymany został w proporcji 100:70.

NOTOWANIA BAWELNY

z dnia 20-go września 1938 roku.

NOWY JORK: Loco 8.25, październik 8.00, listopad 8.02, grudzień 8.04—8.05, styczeń 8.06, luty 8.06, marzec 8.07—09, kwiecień 8.05, maj 8.03—05, czerwiec 8.04, lipiec 8.04.

NOWY ORLEAN: Loco 8.04, październik 8.09, grudzień 8.14—15, styczeń 8.15, marzec 8.17, maj 8.13.

LIVERPOOL: Loco 4.74, wrzesień 4.53, październik 4.53, listopad 4.57, grudzień 4.60, styczeń 4.63, luty 4.64, marzec 4.65, kwiecień 4.66, maj 4.67, czerwiec 4.68, lipiec 4.69, sierpień 4.69, wrzesień 4.69, październik 4.69.

„Giza”: Loco 7.53, wrzesień 6.76, październik 6.76, listopad 6.76, styczeń 6.99, marzec 7.05, maj 7.03.

Egiptka: Loco 7.88
Upper Loco 6.14, wrzesień 6.05, październik 6.02, listopad 6.00, styczeń 5.95, marzec 5.97, maj 6.00, lipiec 6.02.

IREMA: Loco 9.74, październik 9.15, grudzień 9.39, styczeń 9.49, marzec 9.69, maj 9.73, lipiec 9.77.

ALEKSANDRIA Sakellaris: Listopad 13.25, styczeń 13.44, marzec 13.56.

TEATR POLSKI
(Cegielniana 27)

Dzisiaj o godz. 8.30 wiecz. komedia Laszlo „W perfumerii“.

TEATR POPULARNY.

(Ogrodowa 18).

Dzisiaj o godzinie 8.15 wiecz. „Aszantka“.

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ
POLSKIEGO RADIA.

CZWARTEK, dnia 22-go września.

6.15—6.20: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“.
6.20—6.45: Muzyka (płyty). 6.45—7.00: Gimnastyka. 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Muzyka poranna w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Poznańskiej pod dyr. Eugeniusza Raabego. 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.00: Przerwa. 11.00—11.25: „W takt muzyki“ — poranek muzyczny dla szkół powszechnych w oprac. H. Ładosza i Tadeusza Mayznera. 11.25—11.57: Suita Griega (płyty).
11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—13.45: Przerwa. 13.45—14.15: Uwertura Beethovena (płyty). 14.15—14.20: Łódzkie wiadomości giełdowe. 14.20—15.15: Muzyka obiadowa (płyty). 15.15—15.35: Mali radiosłuchacze pracują społecznie — audycja dla dzieci w opracowaniu łódzkiego Wujka radiowego (z Łodzi na wszystkie rozgłośnie polskie). 15.35—15.50: Literatura przez mikrofon dla wszystkich „Orka na ugorze“ — Jana Wiktora. 15.50—16.05: Wiadomości gospodarcze. 16.05—16.15: Zespół Stefana Rachonia (płyty). 16.15—16.35: Audycja dla liceów — „Co to jest statystyka?“ — odczyt wygłosi dr. Jan Wiśniewski (z Krakowa). 16.35—16.45: Oktet Squire'a (płyty). 16.45—17.00: Z międzynarodowych organizacji kobiecych — pogadanka wygł. Jadwiga Krawczyńska.
17.00—17.10: Pogadanka aktualna.
17.10—17.50: Koncert wymienny z Krakowa. Recital fortepianowy Henryka Mierowskiego.
17.50—17.55: Jak spędzić święto? — poradzi Ludwik Szumowski.
17.55—18.00: Odczytanie programu.
18.00—18.10: Przegląd wydawnictw — prof. Henryk Mościcki.
18.10—18.40: Recital skrzypcowy Marii Szrajberówny (z Poznania).
18.30—19.00: Powszechny Teatr Wyobraźni: „Wesele księżąt“ — słuchowisko regionalne w oprac. Piotra Puczyńskiego, radiofonizacja Jerzego Romard-Bujalskiego (z Łodzi na wszystkie rozgłośnie polskie).
19.00—19.20: Piosenki i tańce białych i czarnych w U.S.A. na 2 fortepiany, w wykonaniu Aleksandra Brachockiego i Karola Trombika (z Katowic).
19.20—19.30: Pogadanka aktualna.
19.30—20.35: „W pogoni za przygodą“ — koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Orkiestra Rozgł. Wileńskiej pod dyr. Wł. Szczepańskiego oraz Zofia Kroll — śpiew, zespół salonowo-jazzowy, Zdzisław Nowakowski — wibrafon i ksylofon (z Wilna).
20.35—20.45: Dziennik wieczorny.
20.45—20.50: Pogadanka aktualna.
20.50—21.00: Odpowiedzi na listy w sprawach technicznych — udzieli Wacław Janicki.
21.00—21.02: Przerwa.
21.02—23.10: „Arlezianka“ — opera w 3-oh aktach F. Cilea (Transm. ze studia w Turynie). W przerwie I-ej ok. godz. 21.25: Wiadomości sportowe; w przerwie II-ej ok. godz. 22.10—Recytacje prozy.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

20.10—KOPENHAGA: Koncert symfoniczny. Dyr. M. Malko.
20.15—DROITWICH: Koncert symf. z Queen's Hallu.
20.45—Monte Ceneri: Koncert symfoniczny.
21.00—RZYM: „Arlezianka“ — opera Fr. Cilea.

NIEMA PEWNIJSZYCH

JAK

TYLKO
ORYGIN.

„OLLA“ GUM.

Z POLSKIEGO TOW. KRAJOZNAWczego.

Po letniej przerwie, w piątek, dnia 23 września b. r., nastąpi wznowienie zebrań w świetlicy: p. inż. A. Nalepiński opowie o kamieniołomach bazaltu w Janowej Dolinie.
Świetlica czynna od godz. 19-ej min. 30, początek pogadanki punktualnie o godz. 20-ej. Wstęp wolny, goście mile widziani.

W niedzielę, dnia 25-go września odbędzie się wycieczka na trasie: Płyćwia — wieś Msza-dla (nawłnica, jeden z najstarszych typów wsi 40 złotych — jezioro Okręt — Domaniewice (kraj-obraz moreny czołowej).

Dojazd pociągami do Płyćwi, trasa pieszo około 25 km, powrót z Domaniewic pociągami. Koszt przejazdu dla członków P.T.K. zł. 5, dla gości zł. 5.20.

Sekretariat Towarzystwa (Al. Kościuszki 17) przyjmuje zapisy i udziela bliższych informacji w piątek, dn. 23 b. m., w godz. od 19—20-ej.

Mistrz Paderewski przed mikrofonem

25 b.m. usłyszymy największego pianistę świata

Ignacy Paderewski grać będzie przed mikrofonem! Koncert transmitowany zostanie do Polski. Wiadomość ta zelektryzowała nie tylko społeczeństwo polskie, ale słuchaczy całego świata, z których większość nie miała do tej pory możliwości usłyszeć gry Paderewskiego, jak tylko z płyt gramofonowych. Po-

wtórzy się więc święto artystyczne z roku 1932, kiedy to koncert mistrza transmitowany był z Paryża do Polski.

Dnia 25-go września o godz. 20.00 zasiada znów radiosłuchacze przy głośnikach ze wzruszeniem, aby usłyszeć grę największego obecnie pianisty świata.

WIEŚCI SPORTOWE

Zwycięstwo Łodzi

w meczu automobilowym
z Warszawą

W wyniku przeprowadzonej w dniu 20 b. m. przez jury punktacji zawodników Międzyklubowego Turnieju Samochodowego A. P. — Ł.A.K. w dn. 11 września b. r., nagrodę przechodnią Turnieju zdobył na własność Łódzki Automobilklub, mając przewagę nad Automobilklubem Polski o 1141 punktów.

Ogólna bowiem ilość punktów dodatkich zdobyta przez zawodników Ł.A.K. wyniosła 3797, zaś przez zawodników A.P. 2656.

Nagrody regulaminowe zdobyli:
I p. Hoffman Zygmunt Ł.A.K. 255 pkt.
II p. Weigt Jan Ł.A.K. 245 pkt.
III p. Grapow Eugeniusz Ł.A.K. 234 pkt.
Na dalszych miejscach uplasowali się:
IV p. Schilde Albert Ł.A.K. 232 pkt.
V p. Küster Karol Ł.A.K. 231 pkt.
VI p. inż. Kauczyński Karol Ł.A.K. 222 pkt.
VII p. Steigert Artur Ł.A.K. 222 pkt.
VIII p. Pronaszko A.P. 222 pkt.
IX p. Plihal Brunan Ł.A.K. 219
X p. Ordyński Tadeusz Ł.A.K. 215 pkt.

Wycieczka na mecz

Polska—Jugosławia

Jak już donosiliśmy, organizuje Ł.O.Z.P.N. w nadchodzącą niedzielę wycieczkę sportowców łódzkich do Warszawy na mecz Polska — Jugosławia.

Wycieczka cieszy się b. dużym zainteresowaniem, tak że istnieje możliwość uruchomienia jeszcze jednego pociągu wycieczkowego.

Wyjazd z Łodzi nastąpi o godzinie 6.37 rano z dworca Fabrycznego. Powrót z Warszawy o godzinie 23.50.

Pozostałe bilety kolejowe oraz bilety wstępu na mecz są do nabycia w lokalu ŁOZPN-u przy ulicy Narutowicza Nr. 30 o raz w sekretariacie Robotniczego Tow. Turystycznego przy ul. Poludniowej 28 od godz. 10—13 oraz od 17—19-ej.

Ze sportu tenisowego

Sekcja tenisowa Union-Touringu organizuje na kortach własnych przy ulicy Wodnej w dniach od 5-go do 9-go października indywidualne mistrzostwa tenisowe Łodzi.

Mistrzostwa te U. T. organizuje już od paru lat, przy czym w roku ubiegłym tytuł mistrza zdobył K. Nowak.

W ciągu soboty i niedzieli 24—25 b. m. rozegrany zostanie na kortach Makabi przy ulicy dr. Sterlinga Nr. 2 towarzyski mecz tenisowy Makabi — Wima. W programie meczu przewidzianych jest 8 spotkań pojedynczych i podwójnych.

30 zespołów walczy

w mistrzostwach juniorów

W mistrzostwach piłkarskich juniorów, które rozpoczną się w Łodzi w przyszłą niedzielę, 2-go października, weźmie udział ponad 30 drużyn. Tytułu mistrza broni Widzew.

W dniu 2 października, prócz mistrzostw piłkarskich juniorów, rozpoczną się rozgrywki o mistrzostwo klas „B” i „C”.

Kurs przodowników

pięściarskich

W dniach od 3-go do 22-go października odbędzie się w Łodzi szkoleniowy kurs przodowników pięściarskich, który organizuje okręgowy ośrodek W.F. i P.W. w porozumieniu z łódzkim okręgowym Związkiem Bokserskim. Na kurs przyjętych będzie 25 kandydatów klubów łódzkich oraz prowincjonalnych.

Kandydaci prowincjonalni będą mogli skorzystać ze specjalnej 70 proc. zniżki na kolejach przy przejeździe do Łodzi. Zgłoszenia kandydatów do dnia 29 b. m. włącznie przyjmuje ŁOZB.

Nowa sala

gimnastyczna w Łodzi

Sportowa Łódź wzbogaca się w bieżącym tygodniu o nową salę, którą otwiera „Makabi” w „Grand-Hotelu” (Traugutta 1) w lokalu b. Teatru Kameralnego.

W nowej wentylowanej sali prowadzić będzie „Makabi” gimnastykę w grupach specjalnie przystosowanych dla zaawansowanych i początkujących. Czynne będą grupy: pań, panów, chłopców i dziewcząt.

Gimnastyka prowadzona będzie systemem Eli Björkstena, Bukha i Linga. Wykwalifikowane sily instruktorskie i nader niskie opłaty są gwarancją, iż sala „Makabi” rolę się będzie od ćwiczących.

Zapisy przyjmuje sekretariat klubu Al. Kościuszki 21, tel. 241-07, codziennie prócz niedziel w godz. 11—14 i 18—22.

Dzisiaj wyścig amerykański

parami w Helenowie

W dniu dzisiejszym odbędzie się w Łodzi na torze w Helenowie zapowiadany wyścig amerykański parami przy udziale dwóch par najlepszych kolarzy duńskich, oraz najlepszych par warszawskich i łódzkich.

Wyścig amerykański odbędzie się z dziesięcioma finiszami na dystansie 200 okrążeń toru. Wyścig rozpocznie się o godz. 19-ej.

Parcele budowlane

przy ul. Krzemienieckiej i Retkińskiej

do sprzedania

Zgłoszenia do p. Hermana, ul. Piotrkowska 51, prawa oficyna, I piętro od 10—12 w południe i od 4—5 po południu w dni powszednie

Kronika szachowa

Plymouth, 21 września.

Zakończył się tu międzynarodowy turniej szachowy, w którym pierwszą i drugą nagrodę zdobyli ex aequo mistrz świata dr. Alechin i znany mistrz angielski Sir G. Thomas, osiągając po 6 pkt. Obaj zwycięzcy nie przegrali ani jednej partii, zremisowali zaś po dwie, w tym jedną między sobą.

Trzecią i czwartą nagrodą podzieliли się między sobą List (Niemcy) i Milner — Barry, osiągając po 3.5 pkt. Dalsze miejsca zajęli: mistrzyni świata Vera Menchik — Stevenson — 3 pkt., Malison i Wheateroff po 2.5 pkt. oraz Bruce 1 punkt.

Nicea, 21 września.

Turniej szachowy o mistrzostwo Francji zakończył się zwycięstwem Reizmana i Gromera, którzy osiągnęli po 9.5 pkt. z 11 partii. Tytuł mistrza Francji na rok 1938 przyznano Reizmanowi z powodu większej liczby zwycięstw.

Trzecią nagrodę zdobył Gotti — 7.5 pkt., czwartą Kahn — 5.5 pkt., piątą Gibaud — 5 pkt.

Dalsze miejsca zajęli Boulicz, Bergeraser i Joiaunx po 4.5 pkt. Dong, Anglazer i Rometti po 4 pkt. oraz Constantin — 3.5 pkt.

WIELKIE UROCZYSTOŚCI W CHELMKU.

W dniu 2-go października b. r. odbędzie się w Chełmku (pow. chrzanowski) wielkie uroczystości z udziałem przedstawicieli władz w związku z przekazaniem armii samolotu R.W.D. 13, ufundowanego ze składek pracowników firmy Bata w Chełmku i w sklepach. Poza tym nastąpi poświęcenie chorągwi związkowej „Rodziny Szewskiej” i poświęcenie szkoły dla dzieci kolonii Bata, wybudowanej i urządzonej kosztem fabryki. W budynku tym znajdują pomieszczenie pierwsze dwie klasy szkoły powszechnej, przedszkole, oraz kursy języków obcych. Udział w tych uroczystościach wezmą wszyscy pracownicy firmy.

Z WIELKIEJ SYNAGOGI PRZY ALEI KOŚCIUSZKI

Komitet Synagogi przy Al. Kościuszki zwraca uwagę publiczności, że w nadchodzące święta nikt bez karty wstępu wpuszczony do Synagogi nie będzie. Ze względu na spodziewaną frekwencję modlących się z powodu odprawiania modłów przez nowego nadkantara kancelaria Synagogi czynna będzie w czwartek, 22 b. m. od godz. 3-ej po poł. do 7-ej wiecz., w piątek, 23 b. m. od 3 do 5-ej po poł., w sobotę od 6-ej do 8-ej wieczór oraz w niedzielę, 25-go b. m. od 10-ej rano do 5 po poł. bez przerwy.

Niepoprawny złodziei

skazany na 2 lata więzienia

Przed sądem grodzkim odpowiadał wczoraj 20-letni Karol Krygier, mimo swego młodego wieku, złodziei notoryczny i już kilkakrotnie karany.

W nocy na 8 sierpnia oskarżony do stał się przez płot na teren fabryczny sąsiadujący z konsumem przy zakładach Sp. Akc. Scheibler i Grohman, a następnie przy pomocy podkopu dostał się do samego sklepu.

Gdy już wychodził z łupem, składającym się z 6 garniturów i partią artykułów spożywczych, został zatrzymany przez posterunkowego.

Sąd okręgowy skazał złodzieja na 2 lata więzienia i na umieszczenie po odbyciu tej kary w zakładzie dla niepoprawnych w Koronowie. (I)

Przerwanie kabla elektrycznego

wstrzymało ruch tramwajowy

Wczoraj rano przy zbiegu ulic Rzgowskiej i Bankowej nastąpiło przerwanie napowietrznego kabla elektrycznego. Spowodowało to przerwę w ruchu tramwajowym na okres godziny do czasu naprawy.

W tym czasie tramwaje kursowały tylko do ul. Dąbrowskiej, nie dochodząc do Chojen. Po godzinie uszkodzenie zostało naprawione i komunikacja tramwajowa wznowiona. (I)

Nieszczęśliwe wypadki przy pracy

Piorąca bielizną w domu przy ulicy Brzezińskiej 94 pracząca, 40-letnia Helena Rogozłńska, zamieszkała przy ul. Otylii 12, nagle zasnęła podczas pracy i usnęła się na podłodze.

Zaalarmowano lekarza pogotowia i próbowano nieszczęśliwą ocucić. Jednak wszelkie wysiłki ratowników były bezowocne. Przybyły lekarz pogotowia stwierdził zgon.

Ciało zostało przewiezione do prosektorium.

Ponadto lekarz pogotowia udzielił pomocy trzem poszkodowanym przy pracy.

W zakładach firmy „Lebrecht Müller i S-ey” w Rudzie Pabianickiej zmiażdżyły tryby maszyny prawą dłoń 30-letniemu pawłowi Blige, robotnikowi, zam. w Rudzie Pabianickiej przy ul. Leszno 8.

Ranny został przewieziony do szpitala Ubezpieczalni.

W zakładach Sp. Akc. „Scheibler i Grohman” przy zbiegu ulic Kilińskiego i Emilii, w podobnym wypadku odniósł ciężkie okaleczenia prawej dłoni robotnik Władysław Szkopiński, zam. przy ul. Tuszyńskiej 70.

Ranny został przewieziony do szpitala Ubezpieczalni.

Przy pracy przy obróbce drzewa na posesji przy ul. Poznańskiej 54, uderzony został Czesław Plaskowski (Ogrodowa 34) ruchomą częścią maszyny i doznał złamań prawej ręki. — Rannego przewieziono do szpitala. (I).

Protek od BOLA GŁOWY

DIA DOROSLYCH ZE 70 FARB

KOWALSKINA

ZŁOŻE SIĘ RÓWNIEŻ

PRZY PRZEZIEBIENIU

GRYPE I KATARZE

STRONNICTWO DEMOKRATYCZNE W ŁODZI.

W dniu 19 bm. odbyło się zebranie organizacyjne Stronnictwa Demokratycznego w Łodzi przy udziale około stu osób. Po referacie D-ra St. Więckowskiego i obszernej dyskusji, obecni uchwalili przystąpienie do organizującego się Stronnictwa Demokratycznego i wybrali Komitet Organizacyjny Stronnictwa Demokratycznego na okręg łódzki w następującym składzie: Prezes dr. St. Więckowski, prof. dr. W. Tomaszewicz, K. Gallas, R. Radzicki, F. Żurkowski, F. Łaskiewicz, R. Szymański, J. Palusiński i dr. Urbach Michał.

KLISZE do ŁÓDŹ

REKLAM GAZETOWYCH

CENNIKÓW, PROSPEKTÓW

ZDJEŃ FOTOGRAFICZNYCH

DIA CEŁÓW REPRODUKCYJ.

RYSUŃKI, PROJEKTY REKLAMOWE

I WYDAJNICZE WYKONYWIA

R. Borkenhagen 102a

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.

Centralna lecznica zębów

1 CHIRURGII JAMY USTNEJ w ŁODZI.
PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY
ul. PIOTRKOWSKA 164, tel. 127-83
Ord. od 9 r. do 8 w., w niedziele i święta od 10—1. RENTGEN.
Stomatolog przyjmuje od 9—11. LEK.-DENT. ŻADZIEWICZ.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.

W myśl § 83. rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 25.6. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580) 2. Urząd Skarbowy w Łodzi podaje do ogólnej wiadomości, że dn. 26-go września 1938 r. o godz. 10—16 w lokalu zobowiązanego przy ul. 11-go Listopada 9, celem uregulowania zaległych należności p. obrotowego za 37/38 r. na rzecz Urzędu Skarbowego u Strawczyńskiego Zeliga odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

Paleta jesienna, wełniane, męskie, różn. kolor. 10 szt. 250 zł. T. W. 2993
Spodnie męskie, golfy, wełniane, 20 szt. 160 zł.
Ubrania męskie różnego koloru 10 kompl. 200 zł.
Palta męskie, letnie, różn. kolor. 7 szt. 140 zł.
Zajęte przedmioty można oglądać dn. 26 września 1938 r. od godz. 10 do godz. 16 w lokalu zobowiązanego.

Kierownik Urzędu Skarbowego
(Podpis nieczytelny).

DR. med. S. HEINRICH
chor. dzieci i wewnętrzne POWRÓCIŁ.
ul. CEGIELNIANA 15, fr. I p. tel. 147-67.
Szozenie ochronne przeciwdyfteryczne. Gabinet elektro i światłolecyczny dr. S. Heinricha. Leczenie krótkimi falami, diatermia, lampą kwarcową, diaterm, galwanofaradyzacja i t. p. Leczenie wszelk. aparatami również w domu pacjentów. Czynny od 10—2 i 3—8 wieczorem.

DR. MED.
T. Rundsztajnowa
SPEC. CHOR. DZIECI
wznosiła przyjęcia
Pomorska 7, tel. 127-84.
przyjm. od 3—6.

DR. MED.
WŁ. ŻADZIEWICZ
STOMATOLOG
Spec. chor. i chir. zębów i jamy ustnej.
PIOTRKOWSKA 164, tel. 125-26.
Przyjmuje od 3—7.

DR. MED.
L. Berman
Spec. chor. wenerycznych, skórnych i seksualnych
POWRÓCIŁ
Cegielniana 15 tel. 149-07
przyjm. od 8—11 i od 5—8 w.

Doktor
W. ŁAGUNOWSKI
POWRÓCIŁ.
Specjalista CHOROBY WENERYCZNYCH, SEKSUALNYCH I SKÓRNYCH (Gabinet Roentgeno- i światłolecyczny)
Piotrkowska 70 Tel. 181-83
Przyjmuje: od 8.30 do 10.30 rano, od 1-ej do 2.30 pp. i od 6 do 8.30 wiecz. W niedz. i święta od 10 r. do 1 up

DOCENT DR. MED.
BENEDYKT DYLEWSKI
POWRÓCIŁ
CHOROBY USZU, NOSA I GARDŁA, WADY MOWY I GŁOSU, przyjmuje od 4—6 pp. prócz niedziel i świąt.
ul. **Bandurskiego 12 tel. 222-80.**

Dr. BRAUN
Cegielniana 4, tel. 100-57
Spec. chor. skórnych, wenerycznych i seksualnych
przyjmuje od 8—1 i od 5—9 wiecz. w niedz. i święta od 9—1.

MIESZKANIA komfortowe
3, 2 i 1-pokojowe w nowoczesnym domu ze wszelkimi wygodami z centralnym ogrzewaniem od 1.X. Narutowicza 91. Porozumieć się można z właścicielem na miejscu między godz. 12—14, lub telef. 179-86.

PROSZKI MIGRENO-NEVROSIN
KOCUTEK
zastosowanie:
GRYPY, PRZEBIEGNIENIE BOLE GŁOWY, ZĘBOWITP.
ŁADNIE PROSZKI TYLKO W HIGIENICZNYCH TORBACH.

DR. MED.
AL. KOPCOWSKI
POWRÓCIŁ
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.

Dr. L. PIKIELNY
UROLOG
Nawrot 8
POWRÓCIŁ.

DR. MED.
Ignacy Margolis
OKULISTA
przeprowadził się na ul.
A. Kościuszki 52 tel. 165-17
godz. przyjeżdż. 11—2, 5—7

LEKARZ - DENTYSTA
H. Grabińska
Gdańska 26^a tel. 221-89
POWRÓCIŁA

Dr. F. Turyn
Choroby wewnętrzne
SPEC. NARZĄDÓW TRAWIENIA
Andrzeja 9, tel. 133-05
Od 5—7.

LEKARZ-DENTYSTA
F. KOPCOWSKA
POWRÓCIŁA.
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.

Dr. A. S. Tenenbaum
CHOR. WEWNĘTRZNE
spec. chor. płuc
POWRÓCIŁ.
Piotrkowska 109 tel. 220-25
przyjm. 6—8 pp.

DR.
Rosenzweig
powrócił
Piłsudskiego 72, tel. 128-74

DR. FELICJA
ROZEN
CHOROBY DZIECI
POWRÓCIŁA
Moniuszki 2, tel. 169-59
Przyjmuje od 4—6

LEKARZ-DENTYSTA
R. Pilecka-Russakowa
Gdańska 64, tel. 245-56
POWRÓCIŁA
Przyjmuje: od 10—2 i od 4—8 wiecz.

LEKARZ - DENTYSTA
FELIKS SEIDENGART
POWRÓCIŁ
Zamenhofska Nr. 1
tel. 139-26
godz. przyj. 10—1 i 3—7

Do akt Nr. Km 1919/38/II.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 2-go, zamieszkały w Łodzi, ul. Przejazd nr. 40, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 27 września 1938 r. o godz. 12-ej w Łodzi, ul. Piotrkowska Nr. 200 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: aparatu radiowego, maszyny do szycia, biurka dębowego, zegaru wiszącego, 10 tomów dzieł socjologicznych, stolika mahoniowego i innych mebli, oszacowanych na łączną sumę zł. 930, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 9 września 1938 r.
Komornik:
ANISEREWICZ.
Sprawa Ciolka p-ko H. Peyserowej

Kupno i sprzedaż

RESZTKI nowości sezonowe na płaszcze, kostiumy i suknie, Al. Kościuszki 22 (dom przejściowy) Piotrkowska 79.

PIEC SZAMOTOWY w dobrym stanie sprzedam. Żeromskiego 37, m. 9.

LUKSUSOWY wózek do likierów (bar) okazynie do sprzedania. Sienkiewicza 37, m. 16a.

RESZTKI okazynie na ubrania, suknie, kostiumy, palta itp. Sienkiewicza 29, poprz. of. parter.

Posady

ZAJĄTIWIAM korespondencję polską i niemiecką. Wyuczam i prowadzę buchalterię. Także na godziny. Zgłosz. pod „A. R.” Amin. Republiki

SAME RYSY
twary
nie decydują o urodzie. Skóra zdrowa i świeża, cera delikatna, młodzieńcza, powabna oto warunki pięknej całości. Obok pielęgnacji skóry, o świeżość i aksamitną delikatność cery stanowi naturalny, idealnie młoki, nie zatykający porów, sporządzony z cebulek lilii białej.

huder ABARID

DYPLOMOWANA bibliotekarka wykształcenie średnie, języki: polski, niemiecki, dostatecznie francuski — znajomość pracy biurowej, maszynopisania — poszukuje posady bibliotekarki, w księgarni lub jakiegokolwiek innej pracy. Chętnie wyjazd. Łaskawe zgłoszenia sub. „Wrzesień 18” do Adm. Republiki.

MŁODA (17 lat), energiczna, wykształcenie 7 klas szkoły powszechnej, poszukuje posady w charakterze ekspedientki, sklepowej lub innej, ma praktykę sklepową. Wymagania skromne. Łaskawe oferty do Administracji sub. „70”.

Lokale

ZŁ. 125 KWARTALNIE 1 pokój z kuchnią i wygodami.
ZŁ. 180 KWARTALNIE 2 pokoje z kuchnią.
3, 4, 5—6 mieszkania, pokoje umeblowane (garsoniery) od zł. 20 „ZENIT”, ul. Piotrkowska 82, tel. 260-25.

POKÓJ dwuokienny dla 2 osób w śródmieściu z telefonem i wygodami, nie wyżej 2-go piętra, poszukiwany. Oferty sub: „S. S. K.” do Republiki.

DO WYNAJĘCIA panu duży pokój frontowy, słoneczny, trzyokienny, wygodnie umeblowany. Telefon, łazienka Piotrkowska 166, I p. front.

PIĘKNE MIESZKANIA 4 i 5 pokojowe zł. 180 na II i III piętrze w nowoczesnym domu, Gdańska 26 do wynajęcia.

DO WYNAJĘCIA
umeblowany pokój z wszelkimi wygodami, centralne ogrzewanie, telefon w luksusowym domu dla solidnego pana. Oglądać od 3—5. Gdańska 43, m. 2.

POSZUKUJE pokoju kawalerskiego, wejście z klatki schodowej, niedrogo, w centrum. Zgłosić do Republiki pod „Centrum”.

3-POKOJOWE słoneczne mieszkanie luksusowe, wszystkie wygody, 2 wejścia, do wynajęcia. Kilińskiego 88 u dozorczy.

CZTEROPOKOJOWA willa z hallem z tarasem w ogrodzie z wszelkimi wygodami do wynajęcia (ew. z meblami) tel. 213-41.

POKÓJ ładny, duży, telefon, wygody. Żwirki 8, m. 4, front I p.

3-POKOJOWE mieszkania w nowym domu. Radwańska 16, do wynajęcia. Informacje na miejscu.

POSZUKUJE się frontowego sklepu na Piotrkowskiej od Traugutta do Narutowa. Oferty sub: „Centrum” do Republiki.

POKÓJ umeblowany przy inteligentnej rodzinie do oddania. Żeromskiego 11, m. 9, fr. 2 piętro.

DO PODNAJĘCIA 3 pokoje z kuchnią i wygodami, z frontu, ul. Piotrkowska 51. Wiadomość tel. 112-80, pomiędzy godz. 5—8 po poł.

PANNA szuka małego, taniego pokoju, oddzielne wejście, wygody. Sub „20” do Republiki.

3-POKOJOWE wyremontowane z wygodami mieszkanie na 1 piętrze do wynajęcia. Legionów 44.

POSZUKUJE pokoju umeblowanego z wygodami, obiadam. Czworoboku Narutowicza, Kilińskiego, Pomorska, Sztetlinga. Oferty cenę „Inżynier”.

KOMFORTOWE 3-pokojowe mieszkanie, śródmieściu, wszelkimi wygodami, hallem wraz umeblowaniem oddam. Wiadomość w Republice.

Uzdrowiska

PENSJONAT A. Szykier-Zoltkierowej „Zacisze Leśne” Zakrzewie przyjmuje zamówienia na święta. Inf. tel. 275-24.

„ZACISZE LEŚNE” Zakrzew. Pensjonat Pauliny Kolskiej przyjmuje zamówienia na święta. Tel. 217-37. Telefon na miejscu, Poddębnie 14.

KOLUMNIA. Pensjonat Wiener, Warszawska 50, przyjmuje zamówienia na święta. Informacje: Łódź, tel. 245-06.

Nauka i wychowanie

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lektura. Konwersacja. Gramatyka. Tłumaczenie. Korespondencja. Pomoc szkolna. Poludniowa 20, m. 20. I-sza lewa of. parter

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a. front zastąpić od 4—8 po poł.

JEZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udzielam. Gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 262-70 w godzinach 2—3.

Rozmaite

DROBNE ogłoszenia w „Republice” są najlepszym i najtańszym środkiem zeknicia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedynczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazynie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki”

FOTOKOPIUJEMY dokumenty, plany, wizerunki itd. dobrze, tanio i szybko. Przekonajcie się sami! „Intro”, Łódź, Piotrkowska 80.

ZOFJA Dyskinówna, Daniłowskiego 7, m. 95, zagubiła kwit kaucyjny z Elektrowni na 10 zł.

„Czystość”

przyjmuje cvklinowanie, dutowanie, troterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czystość szyb.
PIOTRKOWSKA 44, telefon 167-45.
Ceny konkurencyjne.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24. dział nieist.: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 15-444; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 68-148 i 600-620.

PRENUMERATA „REPUBLIKI”

w Łodzi: zł. 4.—, za odosłanie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce: zł. 5.— „Republika” i „Express” w Łodzi z odosłaniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mmi. W teście — 50 gr. za wiersz mmi. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mmi. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mmi. Zaręczynowe i zaślubnowe w teście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr. najmniej zł. 1.20. Opisowe w teście redakcyjnym zł. 2 za millimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabellaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.